تاریخ جلوس سعد اختر
سلطان مصطفی خان
ایده الله ونصره الله

وزجلال ۱۱۷۱
منبع مجد و دانا ۱۱۷۱
مشرق مهر کرم شاه کریم
مطلع لطف و کان اقبال ۱۱۷۱
مصطفی خان جهان واره و کاه دنیا ۱۱۷۱
کیم او در سکنه وقات شهنشاه

مهر انعام و عطا مهر منیر اقبال ۱۱۷۱
بیقر امنقبه جم جاه و معارف پیرا ۱۱۷۱
کان لطف و کرم و عدل و عدل البحر فرید ۱۱۷۱
عز و جلال کمالات و عطاده یکتا ۱۱۷۱

نو شکفته کل رسای کمال و اقبال ۱۱۷۱
شبنم کلشن مجد و کل کلزار حیا ۱۱۷۱
دولتن دایم ایده شاه کریمک هادی ۱۱۷۱
هم ایده عمرینی فزداد خدای دانا ۱۱۷۱
سو یلدم سعد قدومیله ایکی بیت عفیف ۱۱۷۱
رونق مهر شهود اولیجق اول وردندا ۱۱۷۱
هبه قیلدی هبة اللهی شه عادله حق ۱۱۷۱
صحن صحنده معمر ایده انی مولی ۱۱۷۱
وهره سعد اولدی قدوم هبة الله سلطان ۱۱۷۱
نور عین شه والانسب و مهر عطا
۱۱۷۲

بر دعا کاه ولرز با بنوید لن حادر
قرلسبا دیرا یه نودسر ابلن

دیدی برکون بکا دلبر ندر قوینده بلور رنک
دیدم مه کبی بر شبدر کرم ایت کورمغه جانا

بابکله کیرمه اتشه ای مرغ نوری
نوکلنه باروزری مثال الک کوری
غنچه دهن ایچلدر کیم وار داولان غریبم
هرکه نو ... بیداد مقر
غنچه کوکلن ببیلک المش دو ثوب بیدل غریب
یا حوق زماندر کلمش اطراف کلشنده غریب
نقد جانن ویرمه کوکل ار ... دیر بر مهربان
بلده برکز کوره روی یارنک قائل غریب
داد حق کاو ... بو فلکده مدحیا
یاری اللده کتورمک بو یله مشکلدر غریب

تاریخ شبنوی یحیی افندی المرحوم که اون تاریخ رمز عدد جیقار

بابری بو عالی مقامی اجدی جنت قبوسین | جامع الخیرات اوله سلطان احمد افندا
خیرالیه انجح اولور الله مبارک ایلسون | بو ایکی مصرع گوزل تاریخلر در حالیا

صاحب الجمعه شه سنی سلیمانی زمان | جامع بالا تعالی الله عجب عالی بنا
صفدی اون تاریخ بربیته بو بیت الله ایچون | دکله تفصیلنی اجمالا ایلکمان سنجا
رای واد رکیله ادعان ایلرانی نکته دان | ایکی مصرع مستقل تاریخلر در اولا
ایکی مصرع جوهریسی ایکی مصرع ساده سی | ایکی وجهله ایکی تاریخ دیگر در شبها
اولنوره انجم سعد ایله ایلرلر قران | ساده اغرله بر تاریخ اولور عبرتنما
افرنک خالداری اولینک ساده سی | معنیده هر تاریخ سادس اولدی زیجون و جرا
عقلمک ایسنده عینی ایله هم کرده | اولدی تاریخ جهار اعلام اولاندن ماعدا
بنده افگنده یحیانک دلندن بردخی | بیت تاریخه نظیره اولدی بو بیت دعا

طلعتک مسعود ایده کون کبی الله الودود
اوله دائم دولتک پاینده ای مرد عطا

جناب حبیب خدا و رسول کبریا سلطان الانبیا محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و علی آله العظام و اصحابه الکرام حضرتلرینک قدم مختر مدری اثار جلیله الاعتبادن اولمق اوزره مرآة واحده تک رویاسنه مبتنی وجبریله مسموع راظهار ایله ظاهر بربارچه مرمر اوزرینه اثر قدم هشتنده مرئی اولان شکل موجود هیئت مرئیه سی اوزره ضع جناب حضرت الهی یاخود عمل انسانی اولدیغی صورتده سایر احجاردن فرقی اولمیوب اکراثری قدم بشری ایسه جناب حضرت رسول اکرم و نبی محترمک اثار قدم شریفلریدن اولدیغی مرآة واحده تک رویاسیله خبرینه بنا شرعا متبین اولمیوب شریعت شریفه مقتضاسنجه متبین اولمغه محتاج اولمغین مدتعال حقنده مؤلف فتح المتعال اسمیله مسمی کتاب تحت نصابده مسطور و مذکور اولدیغی اوزره اثر مرقوم اوصاف قدم شریف حضرت رسول محترمه موافق بولنمدیغندن ماعدا بر مقتضای شرع قویم نصاب شهادت شرعیه ایله ثبوتی محال و متعذر و تواتر و شهرت طریقیله تعیین دخی متعذر اولمغله اثر مذکور رسول اکرم و نبی محترم صلعم حضرتلرینک آثار قدیم محترملرندن اولدیغی شریعت شریفه لری مقتضاسی اوزره ثابت اولمغله عند شرع متعین اولمدیغی معلوم دولتلری بیورلدقده

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi
1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kısm.	Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No	3645
Eski Kayıt No	

٤

بسم الله الرحمن الرحيم — قبله نمای در ذات قدیم
بسمله‌نك بابی اگر فتح باب — ایتمسه فتح اولمز ایدی در کتاب
اولمسه محمود اگر سین سیان — بولمز ایدی قبله‌یی اهل یقین
سیمی ایله مایه ملك جهان — باعث آسایش کون و مکان
شبهه‌سز اولدی الف هم ذات — خامه نقاش نقوش حیات
لامی ایله سلسله حسن لایزال — هاسی گل گلبن باغ وصال
رسی اهال ملك کبریا — تاج حیات اولدی سر کونه جا
اسکده بزم وصال اولدی نگون — چرخه ویروب دور زمینه سکون
یاسی روان سعدنك همایون — گردنه طوق ولا الضالین
شده سیدر آره فوق رحیم — نقطه سیدر مایه قلب سلیم
حکمت ایرمز کف نقص و زوال — بسمله طغرای شه بی مثال
بسمله‌یی قیلدك ایسه حرز جان — اول ره توحید خدایه روان

در توحید باری آغاز اسم

حمد و سپاس اولسنه دانایه در — شکر و ثنا خالق یکتایه در

حی و توانا و قدیم و احد — درگه والاسی جهانه سند
گتدی عدمدن کتوروب عالمی — خاکی سیه‌دن یاراتوب آدمی
آدم ایله عالمه ویردی صفا — آدمی روحیله قیلوب اصطفا
عالمه وآدمده بو نقش صور — پرتو خورشید ایله نور قمر
گردش افلاك و سکون زمین — لذت شور و نمك انگبین
جمله‌سنك خلقت و ماهیتی — اولدیر همو حادث و عاریتی
ذاتنه مخصوص صدر انجق قدم — انکا نظر غیریسی محض عدم
جوهر وار تینه لکدن بری — خلق ایدن اول عرض جوهری
ذاتی گبی جمله صفاتی قدیم — انکا ایرشمز وزرا و ندیم
کنهنه ادراك ایرتمك محل — درکنهنه ایرمدی مرغ خیال
کاف ایله نون امری ایله قتدران — ایتدیگی دم کلدی وجوده جهان
کن دیدیگی ساعت ایدر ظهور — انس و ملك دیو و پری زور و مور
یابدی یدی قلعه معلّق کمر — ایتدی انك برجنی اثنی عشر
اختر هفتی اوشه لامکان — اون ایکی برج وزره قودی بیان
بهر بری دورایله شام و سحر — انگره وزرار اوله شمس قمر — انزره
اولدی کواکبله مزین فلك — ایلدی افلاکی مقر ملك
ایشمدی مردم گبی بونلر گناه — جمله‌سی معصوم بلا اشتباه

حی

وسوسه‌دن پاک مقدس فلک — دولت قربیله معزز ملک
عرشی خداوند زمین و زمان — ایلدی تاج سر هفت آسمان
کرسیٔ وضع ایلدی اجلالله — صائنه بولر اولدی مه سالله
کرچه معلا فلکک پایه‌سی — شمس و قمر همدم همسایه‌سی
صائنه زمین اسفل و لاجور در — لطف خدادن اوکا اکمل دور در
فیضی پر ایتدی انی جود یله — ویردی شرف اشرف موجود یله
قیلدی یدی بحری اکا آشنا — هر طرفن کوهله ایتدی بنا
بحره دره کوهه کهرلر ویروب — خاکه شجر نخله ثمرلر ویروب
لطفی ایله هر بیری مستغنم — جمله‌یه فیضی ایرشور دمبدم
قدرتی اوردقده زمینه بنا — تحتنی ما ایلدی فوقن سما
دورت کمری بغلدی شش خانه‌یه — ایکی قپو آچدی بو کاشانه‌یه
کیملکه بصه باب وجوده قدم — اولدی نشاده کا باب عدم
کلدی وجوده چو سرای جهان — روز و شبی قیلدی کا پاسبان
آبی ویروب مایهٔ آب حیات — خاکی قیلوب دایهٔ تخم نبات
ناره ویروب کوهر کرمیتی — باده طراوتله دم سرعتی
جاری ایدوب بربرینه امتزاج — اولدی جهان ایچره هویدا مزاج
ایتدی حکمتله اوکی واحد — جمله بنی آدمه اندن جسد

ظاهر خلقنده سما و سرشت — کیمسی نرم اولدی کیمیسی زشت
بلدی کیمسه نه در اصل و نسب — کیمسی صدیق و کیمی بولهب
کیمسی عابد کیمسی متقی — کیمسی بانده حیقوب اولدی شقی
وارمی رضا ایله ایدوب ترک سیر — اکا جلاد قضا و قدر
خارج عقل بشر قدرتی — کندی بیلور بو نده نه در حکمتی
صانع بی علت و چون و چرا — فاعل مختار و شه ما یشا
هر نه مراد ایتسه کورنمز محال — ذاتی منزه حکمی بی سؤال
ایله خلوص ایله رضاسن طلب — جبر ددوشوب اولمه حقینده ادب
واجب اولان بنده‌یه بیم و امید — اولمدی معلوم شقی و سعید
دست عباده ویردی قودی اختیار — قیلدی انی باعث فردوس و نار
خیر و شره کرچه مخیر بشر — اولدر اولان خالقی خیر و شر
جمله خلق ایلیه‌ر صبح و شام — درکهنه عرض صلوة و صیام
یا خود ایدوب جمله‌سی بالاتفاق — شرک و ضلال هم شقاق و نفاق
اولمدی بری جمله‌دن اول ذوالجلال — درکهنه ایرمدی نقص و کمال
جمله مخلوقه اولنسه نظر — بربرینه ضد و منافی صور
تو عددی نوعی بلنمک محال — عاقل اولان بوندن ایدر انتقال
ممکن ایلمک اولیجق ممتنع — ذات خدا اکی قلدی شنیع

سن قول ایسك حضرتنه بو اصول	حكمتنی صورمده اولمه فضول
شام وسحر ایله نیاز ورجا	درگهه والا سنه قیل التجا

عرض نیاز بدرگاه خدای بی انباز

ای شه دارنده بالا وشیب	حاكم فرمان ده روز حسیب
خالق كونین زمین وزمان	رازق مور وكس انس وجان
عظمه ویروب لحم دخی دمی	اولدی منی فیضك ایله آدمی
ایلدك انسانه عطا بش گهر	بوی وشنو لذت ولمس وبصر
جوهر نطقیله مزین لسان	زیور عقل ایله محلی جنان
تاج كرامتله بشر سرفراز	قوللغك اولدی سبب امتیاز
خوان زمین نعمت لطفیله پر	چرخه نجوم ایتدك عطا بحره در
خاره گل خاره یه آب زلال	كانه گهر نخل رطب نحله بال
ویردی بو فیض عمیمك نبات	حبه اجل عظم رمیمه حیات
ایتدك عطا نرگسه تاج زری	لاله یه مجمر چمنه عنبری
بلبله فریاد وگله بوی ناز	سنبله شستا وبنفشه نیاز
قهقهه كبكانه جباله صدا	غنچه یه طنبور وهزاره نوا
سروه عصا گلشنه سجاده یی	سمه قدح شبنمه هم باده یی
عبهره گوز شاخ اناره قنار	سوسنه دل نرگسه چشم خمار

شعشعه

شعشعه ضیا ظلمته آب حیات	باده یه تاك ویو زمینه نبات
چرخه زره مهره سپر ماهه تیغ	كوهه كمر صفحه گردونه میغ
ارضه سكون وفلكه اضطراب	بحره تموج كف نجمه شهاب
شامی مداد ایلدی صبحی ورق	رنگی تبرباطوته سرخی شفق
صنعنی تحریر ایده رصبح وشام	ملك ایچون برلكی خاص عام
فیض نوال كرمندن شها	ایرمده شایه دمادم نوا
مظهر لطف وكرمك آسمان	غرقه بحر نعمك در جهان
مؤمن ایله مشركه لیل ونهار	سفره جود وكرمك برقرار
منكر ایكن ذاتنی آتش پرست	ایلمدك كاسه عیشنی شكست
جمله یه سن ویرمش ایكن نعمتی	بعض قولك غیره ویرر خدمتی
كلمدی احسانه اندن كسل	ویرمده سن رزقلرین بی خلل
مؤمنی حاشا كرمك رد ایده	راه معاصین كنهی سد ایده
مؤمنم اما قتی آلوده یم	مذنبم اما ره تالوده یم
وارمی معاصی كه انی ایتمیه م	قالدی می بر راه خطا كتمیه م
چاه شقاقعرینه غایتی وار	قلزم عصیانمه نهایتی وار
عشق جوانیله سرم اولدی پیر	اولمدی اما وفی اماره پیر
زلف نگار ومی دلبر لبی	ویردی عجب غارته روز وشبی

ایتدی ولی قامت دلبر سقیم — ایلمدی فکر ره مستقیم
قالدی کوکل فکر رخ و سینه ده — نور صفا قالدی بو آیینه ده
حیف دریغا هوس مومیان — اولدی دله رشتهٔ نقص زیان
سرده هوا دلده تمنای ساق — شام سحر دو ثمر المدن اراق
ماملکم ایلدی غارت هوا — سنده نه ایرق ایتدی نی ماسوا
تیغ معاصی بدنم ایتدی چاک — طوتدی کریبانی دست هلاک
بولمدی چاره دلمک پاره سی — سنسن اولان چاره نیرک چاره سی
کلدی درلطفکه نابی قولک — کوستر یور طوغریسن اکا یولک
ایلمه اعراض اویوزی قره دن — ال یقه سن پنجهٔ امّاره دن
کرچه منم قوللرک اینچره مزید — جرمله شایسته نارمن مزید
رحمتکه کوره کناهم قلیل — باکه سبقت رحمت دلیل
فضلک ایله قیل بنی بی عدم — ذاتکی بر بیلده ثابت قدم
قسمه بنی زمرهٔ جانیلره — ویرمه یقه م دست زبانیلره
روز جزاده عیوبم شها — ایتمه بنی هیزم نار حبا
سن بنی شو بیلدیکک ای دادرس — ایلمه محشرده دخی روسیاه
بن قولکی لطف ایله ویر ای مستعان — ایلمه شرمندهٔ فخر جهان

نعت نبئ مکرم و رسول محترم صلی الله علیه وسلم

ای نفسی عیسی دم و عباسه — دونک ورق برک کله مشک تر
سیعک ایله قلم مشکبار — بربره کلسون بنه لیل و نهار
زلف لیاله ایده بن نظم در — خالله قیل عارض ایامی پر
نعت نبی کنجنی ایت آشکار — روز و شب اول اعلمه کوهر نثار
علت ایجاد زمین و زمان — باعث آسایش کون و مکان
اشرف مخلوق و کزین بشر — خاک در دولتی کحل البصر
روم و عرب بنده قریشی تبار — حلیه اولدر سبب افتخار
کف دریاشی یم معجزات — بر مغنی سر چشمهٔ آب حیات
ایتدی ایاسنده تکلم حجر — معجزهٔ اصبعی شق القمر
باعث آرایش هفت آسمان — کان کرم کوهر امن و امان
مهبط جبریل و حبیب خدا — حافظ تنزیل شه انبیا
ختم رسول رونق اسلام دین — افضل کل مطلع نور مبین رسل
ماه حرم مشرق واقصی حرام — نیر نه طارم یثرب مقام
کوکب دری مه برج احتجاب — فارس میدان فلک مه رکاب
شمع شب دعوت و کرسی نشین — غاشیه دار رهی روح الامین
حضرت تنهازه رفرف سوار — ضیف سراپرده پروردکار
تکیه کن بارکه لامکان — واصل دیدار شه بی نشان

جسم شریفیله علی الاتفاق / زیر قدم اولدی اکا نه طبق
کنج خدادن کتوروب پیش کهر / ایلدی پیرامنه اکلیل سمر
انجکه نوبت بچه هر صبح وشام / اولدی جهانه سبب انتظام
سدره وعرشی کیجک پایه سی / خاکه دوشرمی او فلک سایه سی
سایه نخیجه کورمدی چشم جهان / ابر ایدی اولمه دلی سایبان
کلدی نبوتله او خیر الانام / اولدی وجودیله رسالت تمام
اولدی سبب فطرته او دمك / باعث او در خلقته عالمك
ذاتی ایدی خلقت دهره غرض / جوهر ایدی ذاتی عوالم عرض
رحمت حق آیت طه ونون / بتدی ایندی قدم سرنکون
معجزه پاره سی بی حساب / جمله سنک اعظمی وحی کتاب
هر نه کتوردی ایسه قمو حقدر / منکر اولان کافر مطلقدر
شاه عرب نسل بنی هاشمی / حکمی روان سلطنتی دائمی
قوادر آثاری جهانه سند / شرعنه یوق نسخ وتغییر ابد
غنچه صفت تازه وتر دولتی / ارتمده کوندن کونه جمعیتی
امتی دنیایی طوتوب سربسر / صیت وصلابتیله طولوب بحر وبر
بانک محمدله پر اولدی جهان / ولوله کیر اولدی زمین وزمان
بو قیشو رفعت واجلالنه / هم شرف ودولت واقبالنه

حضرت دارنده ارض وفلك / کندوی بالذات وعموم ملك
قیلدی رسولینه سلام وصلات / ایلدی فرمان ایده هب کائنات
صلّ علی نور شفیع الامم / صلّ علی نبی برج حرم
روح شریفینه هزاران هزار / هر دم وهر ساعت ولیل ونهار
حضرت حق ایده صلوة وسلام / آلنه اصحابنه هر صبح وشام

طلب شفاعت از خاکپای شفیع امت

ای سند خلق شفیع امم / ای کرمنکا منبع جود وکرم
تخت نشین شه لولاک جاه / فضل کشاینده کنج اله
علت عصیانه شفا دردمك / رحمته مرهم سن ایدرز املك
آب رخک قطره سی ماء حیات / فیض نسیمک دل نوحه نجات
نورک ایله نار کیرنجه خلیل / ایلدی کلزار اکا نار جلیل
بولمز ایدی بطن سمکدن رها / اتمسه یونس قپوکه التجا
اولمسه یدی او خلافت پناه / شانکی تعظیم ایدی بی اشتباه
تخت سلیمانی کوتورمزدی باد / اولمسه کر کوهر ذاتک مراد
فیض دمک مرهم ایتوبدر / خاک درک سرمه یعقوبدر
اتمسه نورکدن اکر اکتساب / طوتمز ایدی رویته یوسف نقاب
ذاتکه مخصوص ایدی روی شها / نوله کلیمه دیسه لرن تری

ایردی مسیحه خبر نوکتنک　　قیلدی رجا حقدن اوله امتنک
جمله یه لطفکدر اولان دستگیر　　کلدی در لطفکه نابی فقیر
کشور جرم و گنهک میری یم　　خانقه معصیتک پیری یم
بونقدر وار ایسه جرمم شها　　ایلمیشم خاک درک التجا
خاک درکدن نیجا ایتم بری　　قوت امید فلا تنهری
جمله رسولک سن ایسه اشفعی　　شوق امم ایچره بکا بکز رشتقی
امتنک جمله گناهی تمام　　کلسه قمو بر یره روز قیام
جرمه نسبتله اولور ذره وار　　قالدی شفاعت بکا انجق مدار
ظاهر اولنجه دم روز وعید　　بر یره کلدکده شقی و سعید
جمله مزه ایله شفاعت عطا　　اولمیه لم بر بریمزدن جدا
امتکی لطفکه ایله قرین　　فضل حقه وصل اوله اجمعین

منقبت چار یار گزین رضوان الله علیهم اجمعین

ای قلم ماده گوی سلف　　دوک طبق مدحنه در شرف
قیل بزه ای خامه خیر شمیم　　ذکر خواص ایتمده لطف عمیم
روز و شب اول بزمه جواهر نثار　　ایت رقم منقبت چار یار
یارینه صاحج ارهدی همین　　شاید اوله حسن قبوله قرین
شرم و حیا ایله اولوب خوش فشان　　ایله ثنا خلفای بیان

حضرت صدیق

حضرت صدیق صداقت شعار　　کوهر تاج خلفا یار غار
فضلا اول جمله دن اقدم درر　　تخت خلافتده مقدم درر
بعد نبی خیر امم در او شاه　　اثم اولور هر کیم ایدر اشتباه
افضل اصحاب و گزین امم　　بحر وفا منبع صدق و کرم
نجم ایله صان ایتدی قمر اقتران　　مرقد یدر روضه فخر جهان
حضرت حقدن اوله بیحد عطا　　روضه نه هر ساعت صبح و مسا
روح شریفندن اولور ملتمس　　ایده رجا حضرت حقه کوک نفس
لطفله بو حاجیه رحم ایلیه　　صدقله یانله ختم ایلیه

منقبت حضرت عمر رضی الله عنه

شه دوم حضرت فاروق دین　　قوة اسلام سزار بعلین
فاتح روم و عجم و مصر و شام　　عدل خلافتده ویره نظام
قیردی عدونک باشنی تیغ ایله　　قیصری کور ایلدی انکشت ایله
بعد ابابکر او شه عدل و داد　　افضل ایدی جمله دن ایت اعتماد
او جمعه قصد ایلدی اول شه مکر　　ایچدی شهادتله همان بال و بر
روح شریفندن اولوبدر سؤال　　ایده شفاعت او شه لایزال
قبره وارنجه بکا جان ایده　　رد جواب ایتمکی آسان ایده

منقبت حضرت عثمان رضی الله عنه

شاه سوم مشرق نور ضیا
جامع قرآن سپهر حیا

حضرت عثمان خلافت پناه
مسند اسلام و عدالت سپاه

بعد عمر افضلیدر امتنک
سرور و سرداری او جمعیتک

ظلم صریح اولدی او شاهه عجب
قاتلی شایستهٔ نار غضب

اعدای بوده پر شهادت همان
حضرت فاروقه اوله همعنان

درگهنه ایلرم عرض نیاز
ایده رجا اول شه دانای راز

روز حساب اوله بوزاری همان
ایلیه هم مجلس اهل جنان

مدح حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه

حیدر و جرار شه دلدل سوار
شیر خدا انجه زن ذوالفقار

گوهر درج شرف هل اتی
دُرّ یتیم صدف لا فتی

ختم رسل اولدی چو فخر الانام
اولدی خلافتده بونکله تمام

بعد سوم افضل اصحابدر
علمه نبی شهر و علی بابدر

ابدی شهادتنه او شه شهری
ایردی حقه اولدی سوادن بری

خاک درینه ایدرم التجا
ایده بنی حضرت حقدن رجا

کفهٔ میزانمی ایده حق گران
دفترمه هم چکه خط امان

در منقبت آل و اصحاب رسول صلی الله علیه و سلم

نور ضیابخش دو چشم جهان
شمع و قمر حضرت شهزادگان

باغ نبوتده

باغ نبوتده ایکی سرو ناز
میوهٔ مدینه بر شاه حجاز

بهره جگرپارهٔ بنت رسول
ایلدیلر جام قضایی قبول

غنچهٔ باغ شهدا گل کفن
ساغر سم نوش حسین و حسن

لالهٔ صحن چمن کربلا
لاله و گل خون دل مرتضی

اولمه صفتیله ای قلم خونفشان
باعث آشوب بلای جهان

اورمه الک سلسلهٔ ماتمه
دیرمه‌یه تازه جنون عالمه

نوحه ایدر آتش درد و فراق
صحن زمین و فلکی احتراق

اول ایکی دردانهٔ بحر نجف
اول ایکی لؤلؤ همایون صدف

واسطهٔ عرق مطهر درر
منشاء اولاد پیمبر درر

روح مکرملری با عز و ناز
باغ جنانده اوله لر جلوه ساز

تاربرینه بوده در عرض مرام
جان شفاعت ایده لر اهتمام

وضع اولنجق بونی صراط قویم
یا یکری ایده خدا مستقیم

ستهٔ باقی که بلا ارتیاب
قرده جنتله اولوب کامیاب

داخی ایکی عمی عالی نژاد
حمزه و عباس امیر جهاد

جملهٔ اصحاب سعادت مکان
زمرهٔ اولاد بهشت آشیان

همدخی زوجات و بنات رسول
پردهٔ عصمتده فروغ وصول

هر برینک روحی علی الانفراد
نور تجلیدن اوله بر مراد

نابی که بیچاره اوله موردن / دلده تمناسی بو جمهوردن
ایلیه لر عفوینی حقدن طلب / روز جزا اتمیه ناره حطب

در مدحت حضرت امام اعظم رحمه الله و رضی الله عنه

شاد اوله روح امامان چهار / ایلدیلر مذهب چار اختیار
دین محمدده ایدوب اتحاد / ایلدیلر هر برسی اجتهاد
بعض مسائلده ایدر اختلاف / محض ثواب اولدی بنه اختلاف
باغ شریعتده اولوب باغبان / ایتدیلر انهار علومی روان
افضل کل حضرت نعمان ایدی / اعلمی اول منبع عرفان ایدی
وضع مذهب اول ایدی ابتدا / اولدیلر او جمله یه اول مقتدا
شرع شریف انجه قودی بر اثر / اولدی جهانه اثری زیب و فر
غیر کبی ایتمدی هرگز خطا / جمله صواب علمی سعیده جایز اوله
مرقدی پر جلوه رضوان اوله / همدمی حور ایله غلمان اوله

در مدحت امام شافعی رحمه الله

فارس میدان فروع و اصول / مجتهد و مرشد آل رسول
کان علومک گهر نافعی / اسمی محمد یعنی شافعی
سعیله دنیاده اهالی نژاد / ایلدی حق مشکل حل و گشاد
گوزکبی مذهبلر اولدی بدید / پیرو اولنلر انکا اولدی سعید

عالی

قبری اوله

١١

قبری اوله گلشن خلد برین / دایم اوله لطف خدایه قرین

در مدحت امام مالک رحمه الله

نور هدی مهدی راه صواب / فاضل و علامه تقوی نصاب
کشور زهد و ورعک سالکی / گوهر علم و عملک مالکی
دقت ایله ایلدی سعی جمیل / تشنه لره نهر علومی سبیل
سعی بلیغ ایله ایدوب اهتمام / بر نجه قومه بوده اولدی امام
روحی اوله غرقه بحر کرم / تربه سی گلزار جنان ارم

در مدحت حضرت امام احمد حنبل رحمه الله

شمس معارف مه برج علوم / وضع قانون طریق و رسوم
آینه لطف خفی و جلی / صدر فحول علما حنبلی
شقه فراز علم اجتهاد / قافله سالار طریق مراد
ایلدی کوشش بو دخی صبح و شام / مذهب چار اولدی بونکله تمام
روضه حقدن نجه احسان اوله / مظهر الطاف فراوان اوله

در مدحت حضرت سلطان محمد خان طاب ثراه

حمد خدا نعت رسول انام / دخی اولوا الامره دعای همام
اولمله اکلیل سر هر کتاب / بولمز او نسخه ابدی آب و تاب
هر نه کتابه اوله نه ابتدا / ابتر اولور اولمه شاه دعا

ذکر اوله منقبت شهریار | روشن تابنده اولور چون نهار
حضرت سلطان ثریا مفر | ظل خدا پادشه بحر و بر
خان محمد شه عالی تبار | خسرو غازی تهمتن شکار
شه فرجام ممالک ستان | شیر وغا زبدهٔ عثمانیان
هر نه دیاره ایده عزم سفر | رهبر اولور نصرت و فتح و ظفر
ایلدی دولت ایله چوق غزا | کلهٔ اعدا ایله طولدی فضا
ضرب ایله کافردن الوب چوق بلاد | حق یولنه ایلدی بیحد جهاد
اولدی میسر اکا فتح کریه | حق قیله روزی ینه فتح جدید
حاصل اول خدیو عالی نژاد | ناوک سیرتنه دیرسه شاد
خصمی اگر ایسه کوهی سپر | سینه‌سی پولاد ایسه انزکجبر
تیغنه قارشو دورمز سام و زال | تیره سنک منعی خود امر محال
رزمنی سیر ایلسه کر رستم | بزمنی یا کورسه فریدون و جم
غاشیه بردوشی اولور دیری | ایکیسی درکهنک چاکری
شوکت و اجلال ایله اولسه سوار | هر نه زمان ایلسه قصد شکار
صید آهوی چین و ماچین و ختن | بسته فتراکی غزال ختن
همتی شهبازینه عنقا شکار | دولتی بازینه هما اشکار
استه نسر فلکی صید ایدر | کاوزمینی دیله قید ایدر

امرینه فی الجمله مسخر جهان | عون خدا یاور اوله هر زمان
فتح ایده دنیایی سکندر مثال | عدلی ایله خلق اوله آسوده حال
تا ابد خداوند جهان آفرین | ایلیه شهزاده‌یه حفظن قرین
عمر طویل ایله سرافراز ایده | بخت همایون ایله ممتاز ایده
درکه لطفنده بجاه رسول | حضرت حق ایده دعام قبول

در ستایش وزیر اعظم حافظ احمد پاشا

بویله رؤیت اولنور از کبار | اوله د منقبت شهریار
بعد دعای شه والاهمم | آصف سلطانه دعادر اهم
حضرت دستور سپهر اقتدار | آصف بی مثل سکندر وقار
اسم نبی ایله مسمی در اول | آینهٔ انور اسعاد در اول
قلعه‌گشا صاحب سیف و قلم | شیر ظفریاور نصرت علم
ناهصر دین هادم حصن جدید | فاتح ابواب دیار کرید
ییقدی نیجه قلعه‌لرک طاشنی | قودی عدونک یرینه باشنی
بحر بر ایتدی سر کفار ایله | بر بر ایتدی دم فجار ایله
یعنی نه دم اوله کشیده غلاف | جان ویرر صلحه عدولی خلاف
عرصهٔ هیجاده کر اول شیرمرد | هر نه زمان ایلسه عزم نبرد
تیغنه قارشو طوره مز قهرمان | اولمیه الده بیر الامان

ناصر

نصرت مولاتنوب عن قریب	فتح یمن ذاتنه اوله نصیب
یمن شهنشاه ایله اولشدر حق	روم ره روا ایله هندی یمق
ایتمش ایکن فتحنجه مرز وبوم	اولدی مسخر ده دیار علوم
کشور فضلنده نجه قاضی میر	فضله اضانن اومار بر فقیر
کاشف کنجینه [illegible] قراندر	واقف هر شکل فرقاندر
قاضی حضورنده اولور بسته دم	بانجه کشاف اوله ثابت قدم
درکهنه اولسه ارسطو غلام	رومی بیلوب ایلر ایدی التیام
ایله قانونله زنجیر عمل	شکل فن رصدی قلسه حل
میرلوا ایله کلوب بو علی	درکه فضلنده اولودی قلی
فضل وسخاعنده یم وافتاب	جود وسخاوتده نسیم وسحاب
دورایده لی حاصل چرخ فلک	کوردی همتاسنی انس وملک
منقبتی خارج عقل بشر	خامه نیجه وصفنی تحریر ایدر
سعی بلیغ ایله کرچرخ موش	اوج کمالینه ایرشمز خموش
تا بو دعاوقفی ایدوب کشف راز	صید قبیله قیل درکه حقه نیاز
ثابت اوله تا که مه ومشتری	کنفی اوله زینت الکشتری
صدر وزارتده اولوب برقرار	یوز سوره پایینه صغار وکبار
غنچه باغ املی هر زمان	اوله تر وتازه چو جو رضان

فیض خدا

فیض خدا یاور نصرت قرین	حافظی خلاق جهان آفرین
سبب تحریر منظومه	**مرغوبه**
بر کیجه بو قلزم هفت آسمان	دهره اولوب درکواکب فشان
یعنی اولوب ابر وکرد ذربری	ظاهر ایدی جمله دیر اختری
اولمش ایدی فلک مه کهکشان	سیم سر تاب قمر بادبان
لنکر مشرقدن الوب وقت شام	ایتمش ایدی جانب غربه خرام
صالدیغی دم لنکرینه فلک قمر	اصمش ایدی کشتی یه ماهی قمر
صندل بر و نیه بنوب مشتری	چقدی تماشایه نجوم الکثری
روزنه اختره کلدی نبات	خیر ایله قالدی نبوب ثابتات
اینمکیچون زینت چرخه نکاه	مصطبه یه نالیه چقمشدی ماه
شمع نجوم ایله چراغان ایدی	صنع خدا دهره نمایان ایدی
قدر ایله ایتمشیدی مستعان	پرده سقف فلکی پرنیان
اطلس چرخ اولمشیدی هفت رنک	نقش نجوم ایله مثال پلنک
فیض ایله پر ایدی زمین وزمان	ناظر ایدی قدرت حقه جهان
کوننده غفلتده ایدی بن فقیر	اولمشیدم بسته غمده اسیر
کلمشیدی جمله تواپه کسل	کچمشیدی کردونه اوج ایل
زیر سرمه و یرمشیدم مشتکی	تا بدوب ناحق انکشتکی

رشته خلل کلمشیدی شانه دن　　مرغ خرد اوچمش ایدی لانه دن
حرص و امل نفس ایله دیو رجیم　　اولمشیدی بکا جلیس و ندیم
طول امل سینه ده صالمشدی بیخ　　دورت طرفم اولمشیدی چارمیخ
سمت معاشه ایدوب استناد　　کلمز ایدی خاطره فکر معاد
محنت حرص و الم ماسوا　　اولمشیدی دلده بلا بر بلا
حاصلی بو بنده دنیاپرست　　اولمشیکن باده غفلتده مست
مه کبی کیردی قپودن برجوان　　اولدی جمالیله منور جهان
قامتنک سرو چمن بنده سی　　کل رخنک واله و شرمنده سی
ویردی باشن مکر لبیله شکر　　دردلرشی رشکیله صدف دردوکر
نرکسنک نرکس جان خسته سی　　غنچه سنک غنچه کل بسته سی
کردننه کاکل عقلک کمند　　زخم مسیحایه دمی سودمند
قطره لعل لبی چشمه حیات　　فیض دمی مرده دلره نجات
عارضی رونق شکن بدر ایدی　　شبهه نه اول کیجه شب قدر ایدی
مخلصی هوش اسمی او ماهک چو در　　عالمه اول روح ایدی عالم جسد
شاعر ممتاز ایدی دلفریب　　اول ایدی بو بنده یه شیخ و ادیب
نورس ایدی کرچه او دانا ولی　　پیر فلک عقلنه ویردی بلی
همدم ایدک اول مه ایله سابقا　　اولمز ایدک بربریزدن جدا

وار ایدی چوق صحبت ایرینه عز　　صاف ایدی آیینه صفت سینه م
چکلمش ایدی تربیتنده امک　　بنمش ایدی اوزره انک نمک
هر نه قدر ایله لطف و کرم　　بلکه مکافاتی ایدردم ستم
حالی چو خیره که اوله دلیل　　دوتردیدم قولنی الا قلیل
ابرامیدم غایتیله خوارلکی　　ایدهمدک عاشقی دردلکی
بیلدی که ایتمز دله بندی اثر　　جان کبی ایتمشدی بدندن سفر
چشمش ایدی باشمه درد و فراق　　قالمشیدی دلده غم اشتیاق
کلدی اودم باشمه بنیک نازله　　باشنده بیراقیدم الکا غاز ایله
حالمی صوردی دیدی ای مبتلا　　بسته زنجیر نقوشش سوا
نیچه بو رنک خجلده اردهلک　　تا بکی ای مرده بو افسردکلک
زینت دنیایه نه در بو هوس　　کیم بیله حالک نوله آخر نفس
غفلتله نیچه بو رنک خرد و خوب　　اک او دمی منزلک اوله ترب
محو کرانمایه سی قیلدک هبا　　صانمه که دنیا اوله دار البقا
ایتمه بو سن جهله عمری تلف　　عاقبتک اکدک الی خلف
نقد عمل اوله سرمایه در　　خیر خلف مایه لی غایه در
سنده عمل یوق که اوله رهبرک　　قانی خلفک کیم طوته صکره برک
خوب تغافل نیچه برای فقیر　　اوله میسر فرحی نصیحت پذیر

صنع خدا ایله جهان بر عبر / کوزنه غنچه ده سن ایسه خبر
طره یه چق ظلمت و انواره کور / لیسه اسرارده که اسراری کور
انجم و ماه و فلک و نه طبق / صنع خداونده نظر بر ورق
اورنه طوت بنده فرمان ایسک / صنعنه باق صاحب عرفان ایسک
بیننه وسواسی چیقر کوشدن / دکله دُر پندی فهم هوشدن
بیلدک ایسه باعث ایجادکی / نفسی قوطوت دامن استادکی
ایله تفکر سبب خلقتک / بیل نه ایمش جوهر ماهیتک
آدم اولور اهل معارف اولان / حقی بیلور نفسنی عارف اولان
حسن عمل کسبنه اقدام قیل / دلبر وحشیدر انی رام قیل
سکا اودر رهبر راه عدم / حشره دکین همنفس و همقدم
خیر خلف کسبنه باعث تدبیر در / آفت دل غفلت و تاخیر در
ایله خلف کسبنه سعی بلیغ / فوت اولیجق فائده ویرمز دریغ
یعنی جهان ایچره قومیت براثر / بلکه اثر در خلف معتبر
صکره کلنلر سنی یاد ایده لر / رحمتکه روحنی شاد ایده لر
وادی نظم ایچره بو رسم قدیم / قیل قلمی روشن تا نه علم
ایدم ایا رشته راه صواب / حق بوکه هر بر سخنک بر کتاب
آتی اوافر بکا سن ظهیر / اول بنه لطف ایله بودم دستگیر

سن کیده لی

سن کیده لی واله و دلبسته یم / سوز فراقکله قتی خسته یم
ذره قدر قالمدی نطقه مجال / فکر مضامین ایسه امر محال
نثری تکلمده چکن عبرتی / نظمه نه وجهیله اولور قدرتی
دیدی نعم بن سکا اولورم رفیق / اولمه رفیق ایله و هم بر طریق
طالبه اقدام و جسارت کرک / سینه ده تف دلده حرارت کرک
دیده و دلده کرا ولا آب و تاب / سهل اولور ارباب نظم کتاب
ایدم ایا کوهر تاج و هنر / نسخه جان کبی سوزک معتبر
قاعده نظم طریق سلف / اولدی قمو هزل و هبا و تلف
ایله‌یدی سوکی بو کونه تراش / سمع اولور اهل دله جانخراش
نظم زمانه بنه بکزر لا / بسته فرا ایچره نه کیم تن ترا
لفظی لغز شکلی ولی انی یوق / قالب مرده کبی جانی یوق
بزده بو وادیده یازار سق اکر / لفظ مجرد نیجه اشعار تر
کوسترهجه باکبی نقش خیال / قیلمیه معنالره عرض جمال
ممکن ایدی اولمه عذرم قوی / یازمغه هر دم نیجه شعر نوی
تازه زبانیله ولی کهنه بیر / جمع نیجه ممکن اولور ای خبیر
نظم قدیم اوزره اولوب دُرفشان / ایدر ایسم نیجه حکایت بیان
شمدی بو وادیده کیمدر بقر / المزاله بکا ایا قله تقر

سوزلری کوش ایدیجک شیخ و شاب / علم لذتیدن اجوب بر کتاب

ایلدی مجلسده او عالی تبار / درج حکمدن نجه کوهر نثار

دیدی ایا غافل و مست هوا / سرخوش اید وب سنی بزم سوا

وادی انکاره غربتدن / ظن ایده سن اولمیه فهم سخن

نمدی خداوند جهان آفرین / بر قولنی ایلدی شاهه قرین

فیض و کمال ایله سرافراز در / جود و سخا لطفله ممتاز در

دارابه ذاتنده لیاقت اکا / بارکه فضلنده وار قیل نظر

همت پیرانه د اقدام تام / مایهٔ دل اوله اولوارش تمام

اسم شریفنه یازوب بر کتاب / کندیکی قیل سندخی صاحب نصاب

باعث تذکیر اوله نظمک همان / اسم شریفی اکیله جوف زمان

استرایسک سنده بو بزمه وصول / قوللغنی جانله ایله قبول

ایر ریکی دم غایة کفتار خوش / دله اید وب بحر معانی خروش

لطف خداونده قلوب استناد / دیر دم او دم فضل مدد ده کن داد

قیلمغیچون خامه به عرض نیاز / ایلدی انکشت زبانن دراز

دیدم ایا مونس دیار قدیم / راه صداقتده نظیرک عدیم

حکمله اولری زبانک ایکی / یازمغیچون لوحه صفاتی یکی

صدقله دهر ایچره اولوب اشتهار / اولری قولک جمله صغار و کبار

سنسن اولان

سنسن اولان صدقله دهره علم / شانکی تعظیم ن و القلم

غرقهٔ بحر کرم من خاص و عام / سعیک ایله بولدی جهان انتظام

نطقنه دلبستهٔ جمیع لسان / جمله سنه سنسن اولان ترجمان

رشحهٔ فیضکله بکا اول معین / چشمه دلدن اقه ماء معین

قاله کله حال دل مستنیر / سعیک ایله کتب اوله مافی الضمیر

همتک اوله قویایم بر اثر / باعث تذکیر اوله شام و سحر

تحفهٔ امثال او سفرنامه سی / اصلی کهن تازه اوله جامه سی

حضرت دارنده بالا و شیب / خیر ایله اتمامنی ایده نصیب

در ستایش مصاحب / مصطفی پاشا محرم شهنشاه والا

مصطفی پاشا در بحر کرم / صاحب سلطان کوکب حشم

ذاتی ایله بولدی وزارت شرف / کورمدی امثالنی چشم سلف

عقلله بیل آصف دوراندر / فضلله خود فارس میداندر

طینت پاکنه اید وب رتبه جود / فضل و بذل لطف و کرمدن وجود

شیر وغا صاحب سیف و قلم / فضل و سخا ایله وجودی علم

حین رزم رستم دشمن شکار / وقت بزم غنچهٔ فصل بهار

شوکتله صاحب سلطان الکین / مرتبه سی واصل کیوانه الکین

کلکه ینه مجلسنه بر فقیر / لطف و نوازشلری ایلر اسیر

خلق حسن فضل و سخا و ادب
ذات شریفنده نمایان هب

ایدی خدا ذات کریمک همان
باعث آسایش خلق جهان

بونده یازوب سعدی معجز دهن
بر ایکی پاکیزه و شیرین سخن

بزده مضامینن ایدوب اقتباس
تا که اوله جمله‌یه بنیه اساس

لطف جهان پرور و فیض اله
بر قولنه ایله مقبول شاه

حکمت محض اولدیغنه یوق گمان
دهره اولور باعث امن و امان

حضرت سلطان فلک جاه اگر
حال رعایایی اکا صورسه گر

حسن ادا بیله ایدر تربیت
حضرت سلطانه گلور مرحمت

سلطنت شاهی بولور ازدیاد
منتظم اولور رخی حال عباد

حضرت شاهی خدای قدیم
ایتدی شهنشاهه جلیس و ندیم

دهره بو بر نعمت عظمادرر
حکمت گنجینهٔ مولادرر

سنک دری گوهر تاج قباد
خاک رهی کحل فحول عباد

کلمه زمانده اگر بر حباب
ابرا ایدی خاک رهندن حباب

منقبتن یازمغه عاجز قلم
وصفنی عرض ایتمده قاصر قلم

ای در دریای کمالات جود
تابش افکنده ره بی وجود

نام شریفیله یازوب بر کتاب
ایلدی اکلیل سر آفتاب

ذکر جمیلکله طولوب شام روم
وصفک ایله پر اوله هر مرز و بوم

شمدی بو منظومه‌یی قصدم همان
درگه والاکه ایدم ارمغان

کف دریا شکه بولنه وصول
بلکه ایده رده توقف قبول

درگهکه گرچه ایدوب اتکا
بر نیجه خوش لهجه و شیرین ادا

بیری کمالاتیله نابی درر
جمله‌سنک رحلی الی درر

فضله اول فایق اقران ایمش
نظمله خود ناظم دوران ایمش

هر سخنی غبطت قند و نبات
شوی ویرر آدمه تازه حیات

کیمسنک سوزلری شیر و عسل
اینه رو سامعی دفع کسل

کیمسی حلوا گیمی پالوده در
شکر ایله کیمسی آلوده در

قند و شکر اطعمهٔ فاخره
دمبدم اولورسه اگر حاضره

لیک ویرر آدمه بی شک کسل
اولسه اگر شیر و نبات و عسل

بر قرودی ایله احضار اودم
دوغ ایله کشک میوه بیروگوم

میل ایدر البته طبیعت اکا
صاحب بیت ایدر اکا چوق عطا

ای مه بدر فلک لطف و جود
اهل هنر بولری قبولکده وجود

شمدی فقیرانه بودر قول راست
درگهکه ایلدم اهدای بست

عیبی که سلطانم بکنورسه اگر
غیب اولور عیب اولور عین هنر

سوزلریمک اکثری سهو و خطا
ایله مقابل اکا لطف و عطا

کاری قولک سهو ایله نقصاندر
لایق اولان حضرته احساندر

ایله بو مقدار ایله بس اکتفا … غفلتی قوکلدی محل ادا
تا که خداوند زمین و زمان … بر قولنی ایده شه کامران
یعنی انی عالمه سلطان ایده … خلقی اکا بندهٔ فرمان ایده
امری ویره رهبر هر نظام … بوله وجودیله جهان انتظام
بر قولنی اول شهه صاحب ایده … یعنی وزارتله مصاحب ایده
لطفله انصافله شام و سحر … ایلیه احوال عباده نظر
حال رعایایی شهنشاهه هب … رفق ایله عرض ایده هر روز و شب
سایهٔ شهده اوله هر صبح و شام … راحت دلفزا اوزره قوم خاص و عام
قرب شهنشاهده شه لامکان … مرتبه‌کی برتر ایده هر زمان
غنچهٔ بختک اچله رایگان … کورمیه کلزار وجودک خزان
خاطرینه کلمیه آثار غم … قونمیه پاینه غبار الم
حافظ ذاتک اوله عون خدا … هم دخی جاه کنف مصطفی

حکایت مهر و محتشم

ناقل افسانهٔ بزم کهن … خواجهٔ کالای دیار سخن
پرده بر انداز لقای فنون … سلسله جنبان فضای جنون
ماشطهٔ عارض ابکار ناز … بلبل شوریدهٔ باغ نیاز
عاشق معشوقهٔ مهساز اولان … کاتب سر محرم هر راز اولان

شهر صداقتده

شهر صداقتده شهیر و علم … خضر نفس نغمکه نوک قلم
ویردی خبر سبق ایامدن … محنت روز و کر شامدن
شهره دمشق ایچره چو نجم سها … ظاهر اولوب بر صنم مه لقا
کوزلری جلاد و نکاهی سنان … غمزه‌سی و دلالی امان الامان
مشک ختن زلفنک افتاده‌سی … سرو چمن قدینک آزاده‌سی
چشمی ایله لبلری موت و حیات … خشمی ایله خنده‌سی زهر و نبات
ایچره تکلملا او غنچه فمی … ظاهر ایدی کلزنک شبنمی
خال رخی دانه صبحی دام ایدی … النی قمر طره‌لری شام ایدی
باقه کریبانه که اهل حال … بدرنی انجق کورر ایدی هلال
سوز چوق ایدی آنکه وصف بدن … اولسه ایدم مشترک پیرهن
طبعمی ایتدم نیجه کز امتحان … کیرمدی آغوش خیاله میان
کلجم اوته بو خصه ویررسن سری … کورمیسن ایله دور چنبری
حاصل اول دلبر نازک بدن … خرمن نسرین و کل نسترین
مه کبی کوندن کونه بولدی کمال … سرو نیه کلمشدی هنوز اعتدال
حسنه دلبسته اولوب اهل شام … رهگذرین بکلر ایدی خاص و عام
یولینی بکلرلر ایدی شامه دک … چیقمز ایدی مه کبی اخشامه دک
صبحه دکین اویومز ایدی شیخ و شاب … طوغمز ایدی کون کبی اول آفتاب

اولمش ایدی رؤیتی امر محال
قنده کله خاطره فکر وصال

جسمی سراپا صاحب جان ایدی
دیده دن اول وجهله پنهان ایدی

بافخر ایدی آیینه یه اول پری
اولمیه عکسی بهانه مشتری

ویرمز ایدی کاکلنی شانه یه
کیرمیه زلفی ید بیگانه یه

غمزه کبی حاصلی اول پرجفا
اولمشیدی دهره کوزنمز بلا

پرده نشین اولمشیدی خاص و عام
روز حسنا اولری فراقیله شام

تحفه دوشوب یلدزی عالمیلرک
باشنه کون طوغمدی شاهیدرک

جار ایدی انجق او مهک بنده سی
جارنیک روز و شب افکنده سی

هر بریسی محرم اسرار ایدی
جاری دخی مظهر دیدار ایدی

بنده جارک ایکیسی شامه دک
ایلر ایدی خدمتن اقشامه دک

بیریسی خادم بریسی دایه ایدی
یعنی که خورشیده بری سایه ایدی

ایکیسی هر شب او قوناک تا سحر
طوتمش ایدی خدمته بل چون کمر

بیریسی رقاص و بری شعله باز
اولدی لقب انره سوز و گداز

ایکیسیده حافظ جانانه در
بیریسی شمع و بری پروانه در

رؤیتی فی الجمله کورنجار ایدی
کورمه سی جارک دخی ناچار ایدی

اولمشیدی کوز کبی اول مه شهیر
شهرتی اولدی کل تر نامی مهیر

دفتر عشاقنک انجم مثال
ایرمز ایدی حدینه کلک خیال

چکدی کبی

چکدی کبی سم او قوب جمله لر
دوکدی کمی درکهنه سیم و زر

صیدینه سعی ایلدیلر ماه و سال
اولمدی نخجیر او وحشی غزال

طوطی کبی ایتمدی قنده هوس
انکیچون اولمدی بند قفس

جمله عشاقنک اما بری
ایره فدا ایلدی جان و سری

راه محبتده اولوب سرفراز
اولمشیدی زبده اهل مجاز

دولتله شهره دوران
درهم و دیناری فراوان ایدی

اجمز ایدی کنجنی مفتاح حد
ایرمز ایدی قفلنه دست عدد

باتمشیدی حاصلی سیم و زره
الجمدی قارون کبی انجق یره

ساغر عشقیله اولوب سرگران
کیرمز ایدی عینه ملک جهان

وقت بیدا اولمغله همدمی
جیقدی کوزندن کیده رک درهمی

نامنه ویرلردی بونک محتشم
صانمه کدا کبی اوله بی چشم

قبله فرهادینه مفتون زن
وصف زنان دیر عقلا دم مزن

بنده ایدی شاهه اگرچه کدا
ویردی خبر هر نه ایسه ماجرا

بنده

عشق اودر انده بیان اولمیه
عشق اودر انده زبان اولمیه

برکیجه اول عاشق بی خانمان
باده فرقتله اولوب سرگران

واله و دم بسته و حیران ایدی
مرده صفت قالب بیجان ایدی

یوغیدی تحریکه نشاطه مجال
تشنه ایدی ناله اما محال

قالب افسرده‌سی بی اشتباه
موته اولمشیدی دلیل و کواه

قالدی همان بر نفس و بر آیین
قید قفسدن اوله روحی امین

محتشمك آتش عشقی مكر
ایتمشیدی قلبنه مهرك اثر

سینه‌ده کر آتش عشق اولسه کرم
قلبنی یارك ایدر البته نرم

هر نه قدر اولسه ده پولاد دل
نرم اولور اول سوز درونیله بیل

آتش عشق اولسه اکر استوار
دلده کلور خانه‌یه البته یار

وقت سحر کون کبی اول آفتاب
محتشمك خانه‌سنه ویردی تاب

ایتدی مشرف قدمی خانه‌سن
قیلدی منور رخی کاشانه‌سن

روح مصور کبی اول کل بدن
دولتله کیردی در خانه‌دن

کوردیکی اول عاشق شوریده سر
تیر غمه سینه‌سن ایتمش سپر

بستر خاك اوزره یاتور بی شعور
یوق حرکت عقلنه کلمش فتور

نازله کلدی کلرك بالننه
باقدی بر زجاجك کبی بالننه

ایتدی رخی اوستنده وضع قدم
آچدی او دمده کوزینی محتشم

کوردی طورر انده او عشق کشی
قالدی خیالی و یا خود دوشی

چشمنك اولدی مژه قفل دری
شیشه‌ده محبوس اوله دل پری

قالدی خیالی او نهنك دیده‌ده
عکس کبی بندیده آیینه‌ده

ایتدی رجا ویدی ای مرغ خواب
ایلمه پرواز کرم قیل شتاب

چشمانك

رازدلی

رازدلی قیلمه کل ای دیده فاش
ایلمه تحریك مژه دوکمه یاش

تر دوشنه شاید او صنم جو بدن
اینجنه بلکه قدمی مو بدن

ایمدی خیالی دیده مهماندر
رهکذری دیده بری جاندر

ایلمه بیدار بنی متصل
بر نفس ای ناله کرم قیل بحل

باشلدی خلط ایتمکه دیوانه‌وار
بیلدی انی میدکل هوشیار

ناز ایله زانوسنه الدی سرن
دامن ایله سلدی رخندن ترن

دیدی او یار غایته ایردی صفا
باشکه کون طوغدی دوری مبتلا

تیر دعا ایرسه نشانکاهنه
کبك دری کندی کلور شاهنه

کوشنه چون کیردی بو کلبانك ناز
ایندی ینه قفل در چشمی باز

جمع هوس ایلدی اچدی کوزین
بیری کوروب ایلدی ضایع وزین

بی حرکت قالدی مثال جماد
باب سخن بولمدی فتح و کشاد

کوردیکه میر اولمدی نطقه مجال
ایلدی بیك نازله اندن سؤال

دیدی نه بو حالت دلبسته کی
صورت و نقش کرجنه کی

وصلمی جانیله ایدرکن طلب
وضع شترکربه‌یه نولدی سبب

چاتدی قاشن اول بت چین مکحل
صبر بو وضع ایلدی آماده دل

کتمکه قصد ایتدی نظرمه والی خانه‌سین
استدی بی کنج ایده ویرانه‌سین

محتشم ایتدی او محل جمع هوش
بیلدی اکر بویله قالور خموش

نهنزا دل غنچه فم دکلبدن
اجو پری عجائب دلو ردیده دن

دلبر تاجیره برزدمی یوق
دلده ایه عرض ایده جک کامی یوق

نطقه مجال یوغیدی کیم سویلیه
حال دلی فرقت شرح ایلیه

مبرک ایاغینه دوشوب محتشم
دیدی توقف دمیدر قبل کرم

اولمشیکن ساکن قصر وفا
اولمه یه سالک راه جفا

وضع بدندن کرم ایت چکمه غم
عاشق دیوانه یوقدر قلم

عشقک ایله عالمه افسانه یم
بند اوله لی زلفکه دیوانه یم

ایندی دلی آتش عشقک کباب
ذره قدر قالمدی گفتاره تاب

قبلدی تبسم دیدی ای مبتلا
فرقتی یاد ایتمه مضی ما مضی

حاله نظر ایندی بر ارباب حال
ماتمی دل عاقله ویرمز ملال

وصلنم ال ویرشیکن رایگان
نمدی مرادک نه ایسه قیل بیان

ایدی خدا عمرکی نیلسون زیاد
بنده یه بچون کرچه که اولمز مراد
عمرکی

دا ربو قدر دلده تمنا ولی
ربوه یه کیم منقسم اودر ربولی

صحنی سرا یا چمن ولاله زار
رشک ارم هر طرفی جویبار

ربوه در رجنت خلد برین
ربوه در ذات قرار و معین

ممکن ایسه انده دا روب اصنم
برایکی ساعت ایده لم دم قدم

سندن اولان نمدی بو در التماس
ظلمنه دوشوب ایله غیری قیاس

میر عجب کلدی

میر عجب کلدی بو وضع غریب
طوردی ایاغنه ذره دیدی نصیب

دوشدی ایاغنه نه محتشم
دیدی ایا معدن لطف و کرم

کرکبده سن ای مه برج کمال
کونه نه بو زنکی بردخی کورمک مجال
کوزه

سیل سرشکیله طوتوب راهی
ابله بر ایندی کذر کاهنی

دمنی دوندی بدناله لر
بدر نه اه اولدی سیه پاله لر

بلدی خلاص اولمغه یوقدر مجال
ایلدی زغمنجه رجای حوال

دیدی نوله ربوه یه ممکن سفر
لیک کرک نقل قدم سیم و زر

سیه چمن صانمه اوله سرسری
طالب ایسک بهره فدائیدری

دیدی بندن سیم و زر ای حورجان
ره کذرک مصرفی نقد روان

الدی خبر اول جانانه دن
ربوه یه وارنجه درخانه دن

بر اوله التون ایله جیب و کفی
هر قدمینه ویره بر اشرفی

محتشم الدی زر همیان ایله
اولدی روان ربوه یه جانان ایله

ویرمه یه بشین زری محتشم
اتمز ایدی بشنه وضع قدم

ایله بیک نازها ایله بروضع یا
اولدی غلط جو صایر دیدی وتا

اولدی همان نصف ایرنجه رهی
کبک مفلس کبی جیبی تهی

غایته ایرقنه ذراول کلعذار
سرو کبی پاینه ویردی قرار

قالدی همان انده اوتمشد نار
ممکن اولوب الکدی بادسار

دیدی که شهره ور چق ای پری
هر قدمیله دیره بم ده زری

نازله کلدی ویدی اول پرجفا
ایلدیلر نقده ازلر دعا

بیلدی دکل لابد اکا سودمند
دوندی پسینه اول دردمند

بولمز ایدی خانه یه بر تنک سبیل
اولمه کرجوی سرشکی دلیل

اجدی در کنجی چاچوب خاکه در
دامن و جیب ولیعلن ایتدی پر

الدی زری کیردی وساعت یوله
دکله سر انجامنی آخر نوله

چوق ایدی میرک قتی افتاده سی
وار ایدی بر جلف و حرامزاده سی

سحر ایله هاروتی حالردی چهره
ایلر ایدی هاله یی مجلس تبه

مکر و حیله یوغیدی بکدشی
حاصلی اولمشدی رجیمک اتی

قامتی کوتاه ایدی جردون ایدی
شکلی بد و هیکلی ملعون ایدی

قصه یه واقف اولور اول اتفاق
ایلر او دم صیدینه میرک براق

قیلدی تدارک و محل برغراب
صیدهما غرمنه ایتدی شتاب

سانک بکی اهونک ایزن ایزلری
پاینه دوندی او میرک کوزلری

هر بکا ایلکده ایکن سر سری
کوردی لب جوده وتوزش پری

مرغ هما کوردی که ابنش بره
بلدی که تنها در او آهو بره

اوغادی میرک اوکنه باشتاب
ماهی کجوب کندی مثال سحاب

جانن کزاتمدکی اول روسیاه
شب بره وش مهرینه میرک نکاه

سبره کدر

سبره کدر و بردی بو وضع غریب
فکره دوروب دیدی بو کا عجب

حسنه دلداده ایکن کائنات
ایلمدی بر نظری التفات

کل کبی چون دوبی چاغدی جوان
باقمدی اما نیه اول قرطبان

بر ایکی کز ایتدی بو رسمه ندا
کلمدی اول صحرادن اصلا صدا

دوشدی همان اردینه کرکک بره
باشنه کلور نه بارنه بارلسه سره

بیلدی کلور اکه دراز او سرو ناز
باشلدی یورتمکه ایتمکه یکجون کراز

جوکوریچک اسی ایدر سرعتی
دولتی قودنجه قاچر نکبتی

ایتمشیکن کبکی زغن بی سپهر
ایردی صاوش دیدی این المفر

میری کوریجه دیدی جردون عدد
چکمه ره کسمه لطف ایله سد

ایمه اشغال سنی ای بسر
کاره لعب و تراخی ضرر

حیله نیار ایدی جردونه میر
دیدی بیزی قصه دن ایله خبیر

سن نه کشی سن باندر بو غراب
اصلی ندر بویله ایدرسن شتاب

دیدی که صیادم ایا کلعذار
صید غراب اولدی بکا کسب و کار

حاصلی بو قوش سببیله در
عاقله بر فرغه ده سرمایه در

کلدی بو سوزدن قتی اول غنچه لب
دیدی که لافک عجب اندر عجب

اوجمعه بو بوسه الکده مجال
غیری نی قوصیدی بونک خود محال

دیدی مثلدر بونی کوش ایله سن
قوش قوشله اولنور ای کل بدن

اولدی غرابه دبیری مشتری ‖ ویردی فحوا الدیغی سیم و زری
دیدی یانمده زره یوق اعتبار ‖ زر کف آزادمده دوتمز قرار
دیدی مرادک نه ایسه قیل طلب ‖ ویرمه همانک بزه رنج و تعب
دام فسونی قوروب اول نابکار ‖ ایتدی غرابیله همایی شکار
کار مرادی و زره اولنجه تمام ‖ بوم صفت ایتدی بنه عزم شام
محتشمک روحه برجه تنی ‖ کتمش ایدی غم کبی اول کشتنی
یانه میرک کلیجک محتشم ‖ کوردی عذارنده آثار غم
کلدی بر مرده دلی بی قرار ‖ زلفی کبی حالی پریشان و زار
غمزه سی بیمار و نکاهی حزین ‖ بی مزه نطقی لبی انکبین
قامتی خم دیده لری ناتوان ‖ کلشن رخسارینه ایرمش خزان
بیلدی فراستیله ایدنجه نظر ‖ اینهٔ عصمته قونمش کدر
ظن و یقین اولمشیکن توامان ‖ زاغی کوروب ایلدی دفع کمان
اغزول صوقدی مثال نبات ‖ الدی خبر هر نه ایسه واقعات
کوش ایدیجک سوزلرینی دلبرک ‖ بندنی المشدی مکر خنجرک
تشنه ایدی دشنه سی قانه همان ‖ سینهٔ میری کوریجک آندی جان
ایردیکی دم سینه یه ماهی مثال ‖ اولدی همان غرقهٔ بحر وصال
صانمه که قان اولدی بدندن روان ‖ دوکدی فلک سینه سنه ارغوان

چکدی فنا جامنی اول بت ناز ‖ بویله اولور آخر بزم مجاز
حاصلی اول سیمبر و مومیان ‖ غنچهٔ نورستهٔ رام جان
بزم فنایه کلیجک محتشن ‖ چکدی ایاغنی صاوب نو بتن
ساقی دور فلک بی امان ‖ محتشمه صوندی او جامی همان
جامی چکوب بت اولیجق محتشم ‖ خنجر بیه قلدی تمنا او دم
دیدی کرم ایت بکا بر چاره قیل ‖ سعیک ایله حاصل اوله کام دل
سینه سنه ایجش ایکن شمدی میر ‖ واسطه اولا ایکمزی ایله بر
بویله دیدی دوشدی همان خنجره ‖ اولدی هم آغشته دم دلبره
قصه لری عالمده مشهوردر ‖ تربه لری ربوه ده معموردر
شمدی دخی طاق بناسی طورر ‖ مقسم مایه و زائری کورور

تمثیل

نحت قصیده شه بی نظیر ‖ بحر زکا ابن کمال الوزیر
عشق مجازیدر ایدوب کشف راز ‖ دیدی اولان سالک راه مجاز
یعنی اولان مائل نقش و صور ‖ اوج بلوغ اولدی اکثری معتبر
فرقهٔ ثالث فنی مذمومدر ‖ منظر لعن عرب و رومدر
هر بریسی بر یوله سالک کجر ‖ نکته سربسته دلبر اجر
جمله سنک مطلبی دلبر دلی ‖ دکله مفصل ایده لم مجملی

ایله جرو فینه نظر دلبرک / حاصل اوله تاج املدن برک
بربلوکی لامله یاسین دیکر / بربلوکی با ایله رأیه یمر
فرقهٔ ثالثه ایدن حذف لام / والله بارأیه اولوبدر غلام
یازدی مجازک بو قرقصه حسن / عارف اولان بوندن الور حصه سن
جای کلام اولمغین اما محل / کشف عقود اتیه رود حل
ایلدی اندیشه بو عبد نزار / اوله رو عشق مجازه اهل جار
برتراکیش مرتبه ده رابعی / فایق اولور رابعنک تابعی
جاری سوم کبی ظروفی دکل / غیری کبی یعنی حروفی دکل
سیر رخ یار ایله خرسند در / عصمتله نفسی قوی بند در
عشقی بونک قنطره اوله روا / عشق حقیقی یه بودر رهنما
ویردی خبر حضرت شا رسل / عشق حقیقی یه مجاز اولدی پل
قنطره لی خانه که برابدر / خندقی آتش یولی کرد ایدر
کرچه مرصع کمری فرشی عاج / تخته سی فیروزه رخامی زجاج
خشت بناسی زر و شباکی سیم / سنکی کهر طاغی عنبر شمیم
سقف طرنجانه سی نقش و نکار / تختی دلی آتش دوزخ قرار
حاین کذر هر کیم ایدرسه شتاب / عشق حقیقیدن اولور بهره یاب
نقشته اما او که دلبند اوله / یعنی اسیر زن و فرزند اوله

آب رخی آتش

آب رخی آتش اولور کل کبی / شرمله ایقده قالور مل کبی
کرچه مجازی کورینور دلفریب / لیک حقیقتده اولور بی نصیب
عشق مجازیده قالوب چکمه غم / سکا یتر ما حصل محتشم

مناجات

ای اثر عشقی هویدا قیلان / عشقیله عالملری شیدا قیلان
نه فلکی عشق ایله کردان ایدن / مشعلهٔ بدری فروزان ایدن
آتش عشقیله یاقن اخضری / بحره صالان عشقله نیل و فری
عشقله خورشیده ویرن کرم تاب / سنک سیهدن آقیدن آب ناب
عشقله عنقاری زنبور ایدن / چشم و رخی ناظر و منظور ایدن
آتش عشق ایدی گلستان ایدن / عشق ایدی اسماعیلی قربان ایدن
ایلدی عشقک دل طوری شکست / بادهٔ عشق ایلدی موسایی مست
عشقله در آمد و رفت جهان / عشقله در ما حصل کن فکان
عشقکله بولدی عناصر وجود / عشقکله آدمه اولدی سجود
مردمک دیده یه ویردی فری / ایلدک آیینه رخ دلبری
ایتدیکی دم دیده ده نورک ظهور / آینه ده منعکس اولدی او نور
وجه نظر منظر ذاتکدرر / ناظر و منظور صفاتکدرر
آینهٔ صنعنه اتسک نظر / صورت مطلوب دکل جلوه کر

نقش سواد ركوزلرن ديده گه / عنبرى اولور منعكس آيينه ده
اكلمدق نقشنى نقاشدن / كوهرى فرق ايلمدك طاشدن
اولدى ولى بسته عشق بشر / كندى المدن محك خير و شر
طاعته قوت قومدى بار ناز / مالملكم ايلدى غارت مجاز
جامه تن قسغله آلوده تر / باشلش عصيان و فساد اوزره سر
نيجه يه دك بنده لره بندلك / خاك درنده نه بو شرمندلك
ريش سفيد اولدى غم تازه دن / كچدى قماش تخته انداز ه دن
عشق حقيقيده اولوب دل جرى / عشق مجاز اولدى تنها دلبرى
تا بى قتى عاق وليوز قاره در / نفس و هوا بسته سى آواره در
ايله دكن قيد سوادن رها / بوينينه قيل عشقكى طوق رضا

حكايت حضرت شيخ عبد القادر كيلانى قدس سره

بلبل خوش نغمهٔ مشكين قفس / طوطى معجزدم عيسى نفس
باز سحر كردش شام شبان / هدهد بلقيس سرير جهان
قطب سپهر شه كحلى علم / مانشطهٔ روى ولايت قلم
بحر كرامتدن اولوب درفشان / ايلدى هر طرفه حكايت بيان
شهر عراق ايچره ستوده سير / واريدى اوج مردم آزاده سر
برى بريله همدم و غمخوار ايدى / راه محبتده وفادار ايدى

لحم و دم

لحم و دم و عرق كبى دائما / اولمز ايدى بر بريندن جدا
اولمشيدى كارلرى صبح و شام / ذوق و صفا سير چمن نوش جام
سير تماشايه چيقوب بر سحر / ايلديلر جانب شطده گذر
دجله كنارنده ايدى قصر شاه / اولمش ايدى هر طرفى شاهراه
وقت سحر تخت سرادن همان / طوقنه باقدى بر نسبى ناكهان
اولدى اوده محل روزنه / دوشدى كوزى روزنه دن بر زنه
كوردكى دم باقدى آثار عشق / قامتنى ايلدى خم بار عشق
دختر دى اندامى صاردى يوزى / قيناندى سوداسى قراردى كوزى
كوستريجك يوزنى كو آفتاب / نه صفت منزلن ايتدى تراب
يانه كلدى او ايكى غمكسار / كوردیلر اول دل آله و حيران و زار
ناخن حسرتله اولوب سينه چاك / بى حركت يرده ياتور جو خاك
باشندن زانوسنه آلدى يرى / ديدى بونى دار ايده دردى برى
باشلديلر كريه يه بى اختيار / ايلديلر ناله و افغان و زار
آچدى كوزين روزنه ايتدى نگاه / كوردكينى كورميجك ايتدى آه
جانه كار ايلدى سوز درون / آقدى كوزندن اكى سيلاب خون
خاك نيجون دوتدك اولوب خشك لب / سويله ندر كريه كه اولدى سبب
ديدى بنم حالمى ايتمك سؤال / يارهٔ درونمده علاجى محال

روزینه دیده‌لرک ایتدی جام / رهکذرین باغلدی سودای خام
ببلدیلر اول بند بلای جنون / سلسلهٔ عشق ایله اولمش زبون
دختر سلطان ایمش اول کوزکی / اولیجق کاره کوکل ویردیکی
ایلدیلر کرچه نجه نصح و پند / بیلدیلر اولمز برسی سودمند
بختی کبی اولدیلر اندن روان / قالدی غم عشقله اول ناتوان
سوز و فراقیله اوکون شامه دک / سایه کبی بکلدی احشامه دک
شب ینه بی زمزمه دیده تر / یوممدی کوز نجم صفت تا سحر
ذره ضیابخش اولیجق آفتاب / ذره صفت ایتدی ینه اضطراب
کوردی انی برایکی عبد سیاه / انلر ایدی خادم درگاه شاه
طوتمش ایدی هر بری پرخیزران / چهره‌لری لیلهٔ غمدن نشان
زاغ بلا کبی اولوب باشنه / باقمدیلر کوزلرینک یاشنه
ضرب عصا ایله او بیچاره‌نک / واله و دمبده اواره‌نک
اولمش ایدی هر بری کوملک بره / دوکمشیدی کوده‌سی نیلوفره
اوردیلر اندامنه چوق پاره‌لر / سوردیلر انی اولوب زی قاره‌لر
شهر کزوب کوزدن اقردی می / ناله ایدی یاری یاشی همدمی
بیلدی که بیتمز دکنک پاره‌سی / اولمز ایمش دردی غمک چاره‌سی
هر کیمی کورسیدی اولوب سینه چاک / ویردی کرم قیل بنی ایله هلاک

کی

کمه لر او بلبل ایتدکجه جوش / طوتمز ایدی گل کبی قولاغه گوش
شهری بو وجهله زار زار کزوب / کجه بوینک اوستنه بر روزکار
برکیجه اول ساقی بزم فراق / مطرب سوز افکن بزم عراق
آتش حسرتله اولوب سینه داغ / یاقدی بو اندیشه‌سی دلده چراغ
هر کیمی کورسه سحر اول بی نوا / یالواروب اندن ایدر قتلن رجا
صبح اولیجق ایدی شهره کذر / راه محبتده ایده ترک سر
قارشوسنه کلدی او دم برجوان / دهشت الور کورسه بونی قهرمان
خون ایله آلوده ایدی جامه‌سی / رستم ایدی جنبش و کرنامه‌سی
قدی اولوب همتی کبی بلند / مردم قصاب ایدی اول هوشمند
دردی اولان عاشقه همدرد ایدی / شهر عراقده جوانمرد ایدی
صاندی دلسکین آنی جلاد اوله / اولمک ایله غصه‌دن آزاد اوله
روشن ایدی غنچه ایدوب کشف راز / کل بنی قتل ایت دیو ایتدی نیاز
دیدی اکا لطفله ای دردمند / کیمدر اوران جاننه داغ کزند
قتلی نیچون ایلیه‌سن اختیار / غنچه اولور صبر ایله البته خار
سویله همان حالکی ای بی نوا / زخمنه شاید بوله‌سن بر دوا
دیدی کوریدک دلک پاره‌سن / ترک علاج ایلر ایدک چاره‌سن
شمه کر اوله اکر مبتلا / اولمه‌دن اوزکه اکا وارمی دوا

اکا سویلدی

بویله محبوب حالنی شرح ایلدی — کوردیکنی جمله مرادک بشر
واقف اسرار و بیحق اولدی اوجوز — دیدی بونک چاره‌سی ای ناتوان
همت ایدرسه سکا بر کرچک ار — هر نه ایسه جمله مرادک بشر
همت ایدر شیر نر صید موش — همت ایدر قندی بیک زهری نوش
شهریه نمدی مثال قمر — کلدی قرار ایتدی عجمدن برار
همتی بالاتر و سنی صغیر — غنچهٔ کلزار سیادت امیر
سنک دری کوهر تاج فلک — خاک رهی سرمهٔ چشم ملک
نطق شفا سازی دوای علیل — تشنه‌لره چشمهٔ لطفی سبیل
وصفنی یازمقده قلم بی زبان — لطفنی شرح ایتمده عاجز لسان
مسقطی کیلان وادی قادری — کشفیله دردو ریمک نادری
برج عجمده اولور او آفتاب — درکهنه ذره صفت قیل شباب
سوریوزینی پایکه ایله نیاز — رحم ایده تا پیدکا اوچاره‌ساز
کوش ایدیجک وصفنی شیخک ادم — ایتدی سن راه طلبده قدم
ایردی در حضرت شیخه همان — بولدی تن مرده‌سی تازه جان
صدقله فرش ایتدی خاکه یوزین — حلقه کبی دکدی قبویه کوزین
دست کرم ایله اولوب فتح باب — ایتدی سؤاله تقدم جواب
اولدی در کنج تمنا کشاد — کیردی اله کوهر کان مراد

خلوتنه

خلوتنه حضرت شیخک همان — کیردی بکی دم کوردی او بدر زمان
بر قرا کوحجره‌ده اتمش قرار — صانکه دل شبده مه تابدار
بدر دکلکن اوجهک تاله کیر — اولمشیدی شهر و لایتده منیر
دیردی کوزن هر تورد بن کم — ایتدی طلوع برج عجمدن قمر
وار ایدی پاینده ایکی اختیار — خدمتنک بندسیسی لیل و نهار
حاصلی اولامز می اشتیاق — غوطه‌خور لجهٔ بحر فراق
شیخک ایاغینه دوشوب سایه‌وار — کفنه یوز سوردی مثال غبار
ایتدی تبسم دیدی ای دل بحر جود — سویله مرادک ندر ای بی وجود
حضرتنه ایلدی عرض مرام — سویلدی اسراردلی باکتمام
ایتدی تفحص حضرت قطب زمان — دیدی بو ایش حاصل اولور رایکان
بندم ایله عالی اولور سنک اکر — شاهد مقصوده بولورسن ظفر
دیدی شها بنده فرمانکم — ایلمه رد جانله فرمانکم
دیدی وار ایوان شهه مبدا — بلکه کشاده اوله باب مراد
ایله طلب دختری دستوردن — ایتمه حیا کثرت جمهوردن
وقت سحر قصر شهه ایتدی جان — واردی در دولته اول ناتوان
کوردیکی بر طنطنه دیوان شنم — کلمده دکنده میر و سپاه
اخذ و عطا لطف و غضب عدل و داد — بولمشدی باب حکومت کشاد

واردی وزیرک اوکنه بی‌نوا
قیلدی طلب دختر شاهی گدا

گوش وزیره ایریجک بو خبر
سویلمسون بولدیغی اف بنی

دیدی سوزک طشره یه دیوانی
تا ر غضب با قریدن شرر

بر ایکی بی رحم سپاهی اودم
طوتدی گریبانینی مانند غم

ویرمدیلر طورمغه بر دم امان
ایلدیلر طشره کشان بر کشان

گلدی درشیخه یه سینه چاک
دیده سی نم لبده دم سوزناک

رد وزیر وستم حاجبان
جمله سنی ایلدی بر بر بیان

دکلدی گفتارینی شیخ گزین
قیلدی اکا همت ولطفن قرین

دیدی الم چکمه بنه چاین سحر
دختری وار ایله طلب ای پسر

واردی وزیره سحر اول مبتلا
قیلدی بنه دختر شاهی رجا

دفعه نالنده او بیچاره یه
عاشق دلبسته ده وار ره یه

ویردی عصا گرچه جواب درست
اولدی اما قدمی سعی سست

ایندی بنه ورکه شیخی سند
استدی او لکان کرمدن مدد

اول در دریای کرامت بنه
مرهم نطق ویردی انک زخمنه

ویردی اگر طالع سیک سیعوان
واردی دیوانه سحر همچنان

ایله بنه دختر شاهی طلب
صانمه مراده ایریلور بی تعب

شیخ ایده مز طالبی ازارده
من طلب الشی وجد وجد

واردی

واردی وزیرک یانه چاین صباح
دیدی بکا دختری ایلک نکاح

دفعه نالنده وزیر ایتدی پاک
ایلدی اید رشته بولی طوبسه هلاک

دیدی بو کاسن ندرک همان
بند محاله چکه لم بر زبان

بردخی باد ایلمیه دختری
سالم اوله تیغ قضبدن سری

وار ایدی بر در گرانمایه سی
انجم سها بر تونیک سایه سی

گورمدی امثالنی چشم عدن
درجنی کشف ایندی درست سخن

ایتمشیدی حالی گبی در بغل
صوقدی همان قوینه آل او المحل

دیدی گل ای عاشق بی سیم و زر
استرسیک دختر شاهی اگر

نیربها شاهه گرک بویله در
صانمه هوا ایله اولور کیسه بر

سعی تهی ایدی کلمش مفید
گوردی دری ایلدی قطع امید

دوشدی ولی یاتسیله چاه غمه
چشمه گبدن سکوب زمزمه

گلدی ینه حجره یه اول مبتلا
اولدی هویدا رجع القهقرا

قصه ده دردن اچوب افسانه یی
دوکدی کوزندن یجه درد اوله بی

ابر تمنا اوبچوق قطره ریز
قلزم کشف اولدی اودم موج ریز

طوردی ایاغ اوزره او سرو گلی
دیدی دلک غصه دن ایله آهی

بو نده او دلکور ایله قدوم رجا
بن کلیجک حاصل اولور مدعا

الدی عصاسن ایله اولدی روان
ساحل بحره ینه ایرشدی همان

اوردی عصا ایله‌یی اول اولو — دیدی ایا ساکن بحر اقبلوا
هر نقدر ویره سکّان بم — بابنه یوز سوردی کلوب بیش و کم
ایغینه دوکدیلر اول جدده در — ایلدیلر ساحل دریای بهر
ایلدی اوج دریتیم اختیار — سا برلی قلزمه قلدی نثار
ایلمدن بر ایکی ساعت مرور — برج عجم ایچره کورندی اول نور
ایندی عطادرلر اول عاشقه — کوستره عذرانی تا اوله عقه
دوشدی ایاغنه الوب درلری — اولدی دلی قید المدن بری
قیلدی اودم عرض درکه یار — دکله بنه یردی سر انجام کار
وار ایدی قوتنده وزیرک مکر — روز زنه شاهنده کلوب هر سحر
خلقه‌ها نیجه ایدردی نگاه — وارمی زمانده بیل دادخواه
عاشق شوریده‌نک احوالنی — جمله وزیر ایله کچن حالنی
کورمش ایدی روز زنه‌دن شهریار — تخته سعادتله ایدنجه قرار
قیلدی وزیری طلب ایتدی سؤال — دیدی او درویش ایدیجک عرضحال
نولدی سبب رد ایله‌زاز زرینه — بونده ندر مصلحتی کاری نه
صکره نیچون اوردک انک باشنه — یا قمدک اصلا کوز نیک باشنه
صکره نه ایتدک الکا التفات — طوغری سینی سویله دیربک بجا
بوس زبان ایلدی قیلدی دعا — سویلدی فی الجمله ندر ماجرا

آتش غیرتله

آتش غیرتله شه کامکار — ایتدی دلک رشک و رحمت جبار
دیدی اگر بر دخی اول بی حیا — کلک یانک ایله تننددن جدا
خوفله کلدقده برینه وزیر — کوردی بندی ایچره طورر اول فقیر
بیلدی که تدبیری دکل کارکر — کلسه اجل فائده ایتمز حذر
ایلدی جلاده اشارت وزیر — کیم قیله اول آتشه تشبیر سپر
قتلنه امر ایتمشیکن پادشاه — نیلدی کور ربّ جناب اله
واردی وزیرک اوکنه بی درنگ — درلری کوستردی دیدی اولدی فرض
عفو ایله شه جرمنی آزاد ایده — بنده جاهل ایلیه داماد ایده
شه دیدی بودرلر ایتسک طلب — قیمتنه راضی اولورمی عجب
دیدی وزیر ای شه خورشید فر — شهر عراق اوله طلو سیم و زر
بیر بیسنک قیمتنی اولمز ادا — ایتمیه‌لر امر محالی رجا
ویردی وزیرک سوزنی شهریار — قیلدی وزرا ایله انی کامکار
ایلدی افلاکه برابر سرن — عقد نکاح ایتدی اوکون دخترن
ویردی اکا خلعت و تاج و کمر — خیل و حشم قصر و سرا سیم و زر
هر نه ایسه لازمهٔ احتشام — اولدی او داماد وزره مهیا تمام
یاقمدی بو طنطنه و آیینه — کلدی در حضرته شیجه ینه
قالدی کمو طشره‌ده خیل و حشم — کیردکی دم ایلدی بوس قدم

قیلدی نظر حالنه قطب جهان
فکره واروب سویلمدی بر زمان

اولدی گشاده ینه درج سخن
باشلدی گفتاره او معجز دهن

دیدی ایا بلبل باغ خیال
مالك نقدینهٔ گنج وصال

زیور گوش ایلر ایسك پندمی
جو اکوبن کیل ایده سن گندمی

شب دیرجق خانهٔ جانانیه
دیرمه کوکل زیور کاشانیه

خلوت خاص ایلیوب ای بوالهوس
عرصه دوشوب اولمه گرفتار نفس

کشف نقاب ایله رخساردن
اومه وفا بنیه ایله فاردن

اچمه رخن حاصل اولمزسه ننگ
یوق او بینه ایله بیل آتشنك

برایکی دم ایله سوادن رجوع
ایله خلوص ایله صلوته شروع

وارمیجق بن حذر ای نامدار
اولمه صقاین طلب بوس و کنار

شبچك ایدوب دری کوشوار
طشره چیقوب آتنه اولدی سوار

گلدی سراپرده یه ایندی جلوس
ایردی اوکون غایته کار عروس

شب گلیجک جملهٔ ارکان شاه
هر نه قدر وار ایسه میر و سپاه

جمله سی داماد له اولدی سوار
ایلدیلر عزم در شهریار

خانهٔ جانانه گلنجه همان
جمله مبارك دیوب اولدی روان

شوق و سرور ایله گیروب خانیه
باقدی زر و زیور کاشانیه

جمله زر اندوده رواق دری
رشك عدن فرشنك انجوری

بستر و بالینی

۳

بستر و بالینی سراسر حریر
روزنه‌لر سیم و مرصع جریر

رشك ارم هر طرفی زرنگار
زیر تنقده اومه گلعذار

گوردیگی دم زینت کاشانه‌یی
تخت و سراپردهٔ جانانه‌یی

جانی قویوب آغزنه گلدی همان
تیتردی اندامی چو برگ خزان

قالمدی بر دجهله صبره مجال
اولدی پراکنده و شوریده حال

قیلدی همان جانب تخته شتاب
ایلدی نیت ایده رفع حجاب

یادنه گلدی او محل نصح پند
قیلدی کسر له النفس کمند

ایندی رجوع قبلیه اول تابله
باغلدی ال حضرتنه ادبله

نصفه ایرنجه گیجه قیلدی نماز
ایلدی درگاه خدایه نیاز

قالمدی جسمنده صلاته قوا
ایلر ایدی مقدم شیخی رجا

قیلدی حیرت قتیغه افتاده‌یی
جای قرار ایلدی سجاده‌یی

کاری بونك دختره گلدی عجب
دیدی صلاتیله گچوب گندی شب

فرض ایده لم قیلدی اصلا صلات
بو گیجه لازمی قضایه وفات

ایده قضاسنده دا قیلدی هب
شیمدی نیچون وصلی قیلمز طلب

حسنه بیك جانله عاشق کهر
ایرشیکن وصله نولدی قاجر

دست چاطوتدی نطقن عجب
باغلدی راهنه شرم و ادب

رفع حجاب ایتمکیچون اوایری
استدی کیم دعوت ایده شوهر

قودی او ساعت بر عجب ولوله ‌‌ دوشدی سرای ایچره قتی زلزله
جانب تبلیسه جدارک همان ‌‌ شق اولوبن کلدی او قطب زمان
قصره کیروب حاضره ویردی سلام ‌‌ ایلدی داماد ایله دختر قیام
صدره وقار ایله ایدنجه قعود ‌‌ برق رخی ایلدی چرخه صعود
عارضنک نوری ایله اول قمر ‌‌ شمعه‌لر ایلدی بی‌تاب وفر
دیدی کل ای عشقله آشفته‌حال ‌‌ حب سوا ایله اولان پایمال
وارمی جهان ایچره عجب بر اخی ‌‌ جای صفا بویله محل بر دخی
چوق بولنور کرچه جهانده کوزل ‌‌ وارمی بو مهپاره‌یه آیا بدل
دیدی اکر بنده‌دن ایتسک سؤال ‌‌ بونزه دنیاده بولنمز مثال
حضرت شیخ ایتدی تبسم برآز ‌‌ دیدی ایا سالک راه مجاز
عاقبتی بونلرک اولور عدم ‌‌ عاقل اولان یوق یره چکمز الم
قصر الکا دیرلر که خراب اولمیه ‌‌ دلبر اودر زیر تراب اولمیه
بونده‌ن ایو وارنجه قصر وسرا ‌‌ حشمت زر وسیمنه کلمز فنا
خدمت ایچون جمله‌سی جاریه ‌‌ انلره نسبتله بو خود ماریه
عرض جمالن ویلنجه قصر وسرا ‌‌ شمس وقمر اولسه‌لره فرنور وفر

اینسه بری دباره کر

ایدی داماد بو حالیله مست ‌‌ کلدی همان یادنه بزم الست
دیدی ایا مرشد راه هدا ‌‌ درکهکه ایلمشیم التجا
ذره قدر قالمدی دلده قرار ‌‌ فرقت ایله بیچه‌یه دک انتظار
دلبر باقیه ایرر سن بنی بو شب ‌‌ ایلمزم بونلری اصلا طلب
خوفم اودر اوله زمان دراز ‌‌ اویله اولورسه بکا کیدر منجا
قیلدی تبسم دیدی سن کوره‌رق ‌‌ صانمه اوله عاشقه بندن ایراق
بویله دیوب قیلدی غیبت شیخ همان ‌‌ ایکیسیده دیده‌دن اولدی نهان
دکلر ایدی سوزلرینی بنت ‌‌ ایلر ایدی زیر تتقدن نکاه
دیدی یا قادر وحی ومجید ‌‌ شوهرینی ایلمه بندن بعید
شیخ ایدی غائب اولنجق شوهری ‌‌ قیلدی کریبانینی چاک اول پری
اغلایکن جذبه ایروب دختره ‌‌ دوشدی سریرندن او ساعت یره
طاق وطاق ایتدی ایچردن ظهور ‌‌ دایه‌لرک عقلنه کلدی فتور
برایکی ساعت قبوده طوردیلر ‌‌ حلقه صفت بابه قولاق وردیلر
کلمدی بر وجهله صیت وصدا ‌‌ ایلدی کیرمک ایچرو اقتضا
جرأت ایدوب برایکیسی خانه‌یه ‌‌ کیردی بقوب هیئت جانانه‌یه
نسایه کیدی پرده یالکز اول پری ‌‌ آرادیلر بولمدیلر شوهری
قصه‌یه واقف اولنجق شهریار ‌‌ عقلی کیدوب اولدی قتی بیقرار

مجاز

دخترینک یانه کلدی اوشب … کوردی یاتور شوهری قیلدی طلب
بیلدی که داماذی بولنمق محالی … قرایه بیچو دکیمه انیسون سؤال
واقعه‌سن اولمدی کیمسه خبیر … قیلدی طلب کلدی حضوره وزیر
باقدی وزیرک بو زنه پر غضب … دیدی بو آشوبه سن اولدک سبب
بولمز ایسک بو کیجه اندن نشان … قطع ایدرم عنقکی ای قلطبان
اویدی پری ایلدی شاهه دعا … دیدی معینک اوله دائم خدا
برج عجم ایچره شها بر ولی … ساکن ایمش طوتمش اطرافن ایلی
درلردی اول ایمش احسان ایدن … لطفله او حسنه‌یه درمان ایدن
قطبی ایمش شمدی بو عصرک تمام … کشف و کراماتله اولمش نام
دور اوله مرأت دلکدن کدور … وار بو مشکلی اول حل ایدر
منقبت حضرت شیخی وزیر … عرض ایدیجک پادشه جم سریر
قیلدی عزیمت وارو شیخی کوره … اصلنی بو مشکلک اندن طوره
عارضه سن دخترینک سویلیه … غیبت داماذی بیان ایلیه
کامه ده شه دکلسن ای نکته دان … حالنی داماده شیخک همان
خانه دخترده ایدنجه کذار … ایلدیلر برج عجمده قرار
حضرت شیخه دیدی ای چاره‌ساز … [illegible] زمانی ایده سن کشف راز
قالمدی بو بنده‌ده صبر و سکون … نیجه به دک شه ایله یانسون درون

وصفنی

وصفنی شرح ایلدیکک خانه یه … بو کیجه کوندرنی جانانه یه
دیدی بر زخوابله اول شب … لطف حقه واصل اولورسن بوشب
قودی یاتشن یاتسن خواجه همین … اورتدی روسیله تا قطب دین
اوایکی صوفی که مقدم خبر … ویرمشدک انره قیلدی نظر
دیدی کورک میتی غسله یراق … شمدی کلور حجره یه شیخ عراق
کوز یومه نچق بیلدیر اول مبتلا … اولمش ایدم واصل دار البقا
غسله شروع ایلدی اول ایکی پیر … کلدی ایدم حجره یه شیخ وزیر
کوریجک تحته ده داماذی … قیلدی رها دخترینک یاندنی
هیبت شیخ ایلدیش همه اثر … اولمدی قدرت صوره اندن خبر
بید صفت جسمی اولوب لرزه‌ناک … آینه دلده کورندی هلاک
لطفله شیخ ایتدی نوازش کهی … چقدی بر آهی کیدردم فهمی
دیدی بونک اصلی ای شهریار … صورمه سنی ایلمسون آشکار
سنده وارو دخترک کاری … کورکه او بولری کبریارنی
اولدی تمناسی الکده قبول … بونلر ایچون اوله تنها سن ملول
کوش ایدیجک رمزنی شیخک همان … دخترینک منزلنه اتدی جان
کلدی یاتور کوردی او مهپاره‌یی … دردینه ظن ایتدی بوله چاره‌یی
دخترنک استدی بیدار ایده … جمع اطبا ایده تیمار ایده

اجدی بوزبن کوردی اوشناز	ایتمش اوده ترک سر مجاز
باشلدیلر ناله یه بی فائده	خنده گهی گریه بودر فائده
گلدیلر مصلایه بحر ایکی بار	واقف سر اولدیلر صغار و کبار
اولکون اولوب غایتله ازدحام	بر یره گلمشدی خواص و عوام
حضرت شیخه ایدوبن اقتدا	ایلدیلر جمله صلاتن ادا
ایکسنی بر یره دفن ایتدیلر	هرکسی یرلو یرینه گتدیلر
اهل مجاز اوغرضدن بری	عشق حقیقیدر انک رهبری
شبهه سز عاشق که اوله پاکباز	اکا اولور قنطره عشق مجاز
بوته عشق ایچره او زرین قال ایدر	عشقی انی مرشده ارسال ایدر
حاصلی اولکوهر تاج رجال	پرده اخفاده نیجه ماه و سال
روح مصور دگلی جان ایدی	برج عجم طالب او جان ایدی
ظاهر اولوب رتبه غوثیتی	اولدی بو قصه سبب شهرتی

قیس

تمثیل

قیس بنی عامر صحرانورد	اولمشیدی عشقله کاری نبرد
مشغله هردم که ایدی کارزار	غالب اولوردی اکا عشق نگار
بنجه عشق ایلدی انی زبون	گردننه طاقدی کمند جنون
حاصلی بر عاشق جالاک ایدی	عشق مجازیدی ولی پاک ایدی

فرقت

فرقت لیلی ایله مجنون ایدی	هجر ایله احوالی دیگرگون ایدی
راه طلبده اولیجق سرفراز	ویردی نتیجه اکا عشق مجاز
طالب ایکن گورمکه دیدارینی	طرفه بو صحراده گوررایارینی
لیلی ایدر لطفله رفع نقاب	قیس انی گوردکده ایدر اجتناب
لیلی دیدی قیسه که ای مبتلا	عاشقه نازاینمک اولورمی روا
طالب ایکن وصلمه روز و شب	شمدی ندر قاچمغه بندن سبب
دوشه رک اول قیسه قتی اضطراب	ویردی سؤاله ضروری جواب
دیدی کرم قیلمه اکا ایتمه جفا	طالبه عرض ایله جمال و لقا
بردلی مسحور ایده چون عشق پاک	غیرلری ایتمز اکا اشتراک
بردل ایکی دامه نیجه قید اولور	برقوشی ایکی اوزه نیجه صید اولور
قبله مؤمن بر اولور ای نگار	ایتمه کلامکله بنی دلفکار
یوسفه عالمده زلیخا گرک	حاصلی مجنونه نه لیلا گرک
قیس اکا شوقیله نگاه ایلدی	گورمدی مقصودنی آه ایلدی
عارض لیلی اکا مرآت ایدی	گوردیکی اوتکده خیالات ایدی
گورمدی اول جذبه نی اینه	قالدی حیالی غم ایله دیده
ناله کنان ایلدی اندن فرار	غیرت ایله قالدی پرنده نگار

مناجات

ای نیک دورایله مفتون ایدن / روز وشبی لیلی ومجنون ایدن
مهری قیلان حسن مهک بنده‌سی / اشک سحابی یمک افکنده‌سی
لیلی کبی ماهی سیه پوش ایدن / قیسی صفت نیری پرجوش ایدن
عشقک ایله چاک کریبان سحر / عشقک ایله دونمده شمس وقمر
عشقک اولنجه کنشک همرهی / ایلمز ادراک وصال مهی
عشقک ایله کریهٔ چشم سحاب / عشقک ایله یانمه‌ده جسم شهاب
عشقک ایله کلدی عدمدن وجود / عشقک ایله دمه اولدی سجود
کنز نهان عشقله اولدی عیان / عشقدر اولان اینه امتحان
اینه‌در ادمه روی بشر / اینه‌دن حاصل اولور خیر وشر
اولکشینک کیم نظری پاک اوله / اهل خرد صاحب ادراک اوله
اکلدی وادی محبت‌ده ندر / اینه‌ده روی حقیقت ندر
ایلمدی میل نقوش سوا / اولدی روا وصل عشق خدا
اینه‌یه باقه اکرچه نظر / رهزن اولورا کا مجاز صور
فرق ایده مز نقشی ونقاشنی / اقرجه ترله ویرر باشنی
لطف وکرم ایلرایا کردکار / ایتمه حضورکده بزی شرمسار
جام مجازیله بزی قیلمه مست / بنده‌لرک ایلمه صورت پرست
تا بی صفت بودل اشفته اه / صبح ومسا ایتمه‌ده کسب کناه

کچدی کونی

کچدی کونی ذکر رخ یار ایله / جام دلی پر می افکار ایله
روزنی اندیشهٔ زلف ایتدی شام / کردننه طوق امل اولدی دام
کار تمنای دهن دمبدم / ایلمدی یاد دیار عدم
قید میانه دوشوب اول بی نوا / بر قیل ایله بغلدی کوکلن هوا
فکری بوکون کرچه که قامتده در / سیری ولی روز قیامتده در
وارینی صرف ایتدی بوکون یارینه / بلمدی سیم مایه کرک یارینه
حاصلی بر مفلس بی مایه در / مست شراب عرض سایه در
کرچه اسیر بدانامزه در / مرتکب عاق یوزی قاره در
لیک شنک جوکه یوقدر حساب / قبضهٔ لطفکده در ام الکتاب
اینهٔ قلبنی قیل تابناک / پردهٔ نقش وصور ایله چاک
عشق مجازیدن الک طوت کچر / بادهٔ جام کرمندن ایچر
عاشق دلدادهٔ مفتوننک ایت / واله واشفته ومجنوننک ایت

حکایت اسکندر با جالینوس

صیرفی نقد دیار خبر / کیسهٔ حکمتدن ایدوب صرف زر
درج قصیدن چیقروب جیلی در / سامعه‌نک دامنی قیلدی پر
خازن کنجینهٔ دور زمان / سکزن کارکه امتحان
دولتنه بوسه بر مرتبه / قلبنی ایردی انک تجربه

اولمه قلبکده اگر حرص آز / ذخمه گنجین آکا ایلردی باز
کیمده که گوررسه طمع حرص و مال / ایلر ایدی غیرده انتقال
نقل ایدرک حاصلی زردن دره / گلدیلر حضرت اسکندره
گوردی ماوراکا خاکیله زر / خدمتنه بغلدی ایلچون کمر
حاصلی ضرب ایدی فلک زرگری / سیم و زره سکهٔ اسکندری
اولدی جهان ایچره شه دادگر / امرینه فرمانبر اولوب بحر و بر
شوکتنه باعث اولوب عدل و داد / دولتی گوندن گونه اولدی زیاد
شوکتی طوتمشدی جهانی تمام / بندهٔ فرمانی ایدی خاص و عام
عالم ایدی جمله مدبرلری / حکمتله فایق ایدی هر بری
کیمی ارسطو کیمی بقراط ایدی / کیمی فلاطون کیمی سقراط ایدی
علمه عجب ایتمشیدی رغبتی / عالم و دانانی سوردی قیمتی
اهل حکمدن برینک یادینی / برکشی گوش ایتسه بیلوب ادسنی
مژده ایدردی واروب اسکندره / نائل اولوردی نچه سیم و زره
حاصلی اسکندره هر صبح و شام / تحفه ایدر اهل هنردن پیام
واریدی بر عالم حکمت شعار / گوشهٔ فقر ایتمشیدی اختیار
ما ملکی بر نمد و بر کلاه / ایتمز ایدی دولت دهره نگاه
یاقمشیدی بینه جگردن چراغ / ایتمشیدی دهر دنیدن فراغ

معدن زر

معدن زر کبی بری خاک ایدی / قید قیادن صوکبی پاک ایدی
مالک ایدی گنج علومه ولی / هر نه صوتنه مشهوردی الی
ایتمشیدی تخت علومه جلوس / نامنه دیرلردی آنک جالینوس
حضرت اسکندر فرخنده حال / ایلر ایدی برکون حکمادن سؤال
دیدی ایا انجم چرخ علوم / ایلدیکز آهنی حکمتله موم
هر بریکز عالم و فرزانه در / بحر هنرده دریکدانه در
خاطره دن قلبمی ایلک خلاص / تا بله بو حکمتی هب عام و خاص
قلبمه ندن عارض اولور دمبدم / مایهٔ شادی کبی آثار غم
گوش ایدیجک قولنی شاهک تمام / دیدیلر ای شاه ثریا مقام
کالبد خلقی حکیم قدیم / ایلدی چار عنصر ایله مستقیم
هر نه گلور ایسه ده سود و زیان / علتی چار عنصر اولورلر کمان
ذاهب اولوب هر بری بر علته / دوشدی کیمی طبه کیمی حکمته
قول شهنشاهی بلا ارتیاب / هر بری بر وجه ایله ویردی جواب
عرض که ایدیلر صاغ و صول / اولمیجق زیور سمع قبول
دیدی بری ای شه حکمت شناس / حل ایده مز بیلیمو نی درک قیاس
حاصلی بر مرشد کامل گرک / شام دلی علمله عامل گرک
ظاهری و باطنی معمور اوله / جام دلی گون گبی پرنور اوله

قلبه ویرر دغدغه چوق قیل وقال / یوخ بو عقلیله بیلنمك محال
شهره دیدی شمدی عجبا بر حکیم / وار می اوله بزم یقینه ندیم
عالم خبر بوری بیان ایدیلر / منقبتن شرح وعیان ایدیلر
وصفنی او علامه بحر و برك / سمعنه ایرکوردیلر اسکندرك
واقف اولنجه شه عالی نژاد / کلمه سنی ایتدی حکیمك مراد
نامه یازوب قیلدی سلام ودعا / ایلجی صالوب ایتدی قدومن رجا
ایلدی اهدا نیجه تحفه لطیف / قیمتله حلمی گران ذی خفیف
بر نیجه گون قاصد شه جهان / اولدی ره دشت طلبده روان
شهر حکیمه یرشوب بر سحر / منزلنی ایلدی جای مقر
گوردی او علامه فضل انتساب / گنج صفت مسکنن ایتمش تراب
اینه تنك زیر نمدده نهان / بحر کبی بی کمر وطیلسان
ظاهرینه قیلدی حکیمك نگاه / اولدی سر کاری خراب وتباه
عارف اولان ظاهره ایتمز نظر / نور هدا کبی گورر چشم سر
چشم سرك گوردیکی لون وعرض / گوهر گورمکده در انجق غرض
نقشنه الدانمه یاقوب ظاهرك / خشمنه دوشش اوله صقین قاهرك
ظاهرینه باقدی ترابك رجیم / اولدی گرفتار عذاب الیم
گوردی خاك ایچره اولان گوهری / اکلمدی قیمت سیم وزری

مشعله [illegible] اتشنك اولدی سیر / بیلمدی کیفیت ناری حقیر
ظاهر ایله ایتدیکی کسب غرور / اولدی اکا باعث لعن ونفور
حاصلی اول قاصد ظاهر پرست / باینه دانا یسه قیاس ایتدی پست
چشم حقارتله باقوب بر زمان / دیدی سکا مژده شه کامران
دعوتله قیلدی مکرم سنی / عزت ایدوب باینه صالدی بنی
حضرت اسکندر صاحبقران / نامه ایله ویردی نیجه ارمغان
صوندی حکیمك الینه نامه لی / قودی اوکنده گهر و جامه یی
ایلمدی تحفه سنه التفات / دیدی ایا پیك ستوده صفات
ایله وار اسکندره بزدن دعا / ایلمسون امر محالی رجا
بو کشی بابه ایده اتکا / دربدر اولمق اکا اولمز روا
هر کیم او ماربابه فنادن مدد / بابه وجودی ایدر البته سد
درگه فقری کیم ایده اختیار / اولمز او فرمان بر هر شهریار
ویردی حکیمانه او کان گهر / قاصد اسکندره شافی خبر
ایلجی دونوب اولدی صاحب روا / اولدی هویدا رجع القهقرا
دوشدی دل شاهه قتی اضطراب / بیلدی که یوق غیری طریق صواب
کندی اوله شهر حکیمه روان / مرتبه ذاتن ایده امتحان
ایتدوکی دعواده اوصادقمیدر / فضلله بو رتبه یه لایقمیدر

بو خصوصه مجرد اوله کر ادعا
حیله کر وجودده کندم نما
واجب اولورا کابر زکوشمال
وارمیجق انده بیلنمز کمال
حاضر اولوب جمله مهمات ایله
کلدی دردولتنه میر و سپاه
عسکر شاه اولدی سر بسر سوار
شوکتیله کیردی بو له شهریار
قطع منازلده مثال قمر
سرعتی رشک اولور باد سحر
دولتله اوسه بحردن سوار
رهبر ایدی اکا شمس نهار
هر کیجه انجمله اومه همعنان
اولسه دونمزدی اوکه کهکشان
سیر و تماشا ایدرک صبح و شام
اولدی سفر مدتی آخر تمام
برکون ایدوب شهر حکیمه نزول
نصب خیام ایلدیلر صاغ صول
قیلدی ادا شهرک اکابرلری
تهنیه مقدم اسکندری
پاینه یوز سوردی کلوب خاص و عام
ایلدی شه انده چوق احترام
قالمدی شهر ایچره غبی و فهم
کلمیه اسکندره الا حکیم
بر ایکی کون شاه سپهر اقتدار
دولتله ایلدی انده قرار
بر طرف اولقده زحام عموم
سکننه قیلدی حکیمک هجوم
کون کبی اولدی رشه ذاکر
ایاغنه واردی حکیمک سحر
کوردی او کنجینه فضل و هنر
بر کوچک خانه یی ایتمش مقر
سنکه سپهبانکی فرش تراب
جامه سی بر ثمینه مکانی خراب

اولمشیدی

اولمشیدی قیدرجادن بری
ذره یه صاپمزسه رو خاوری
دمنته ویردی سکندر سلام
آلدی سلام ایتمدی اما قیام
ویردی شهه وضع حکیمک ملال
ایتدی فراستله حکیم انتقال
ایلدی اسکندره دانا خطاب
ویردی سخن کوهرینه آب و تاب
دیدی بزه کلمکه نولدی سبب
کیم چکه سنز بار سفردن تعب
کورمک ایسه کر بزی مقصود اکر
اینمه دولده نیز بو کدر
شه دیدی النزام اکوز ای نکته دان
ایلدی بوشیتر سر بسر جهان
دوراییده لی کنبد هفت آسمان
لازم ایمش چوخ بو درهر زمان
هر کشی بر عصره اولور پادشاه
بیعت ایدرلر اکا میر و سپاه
راضی اولور امرینه هپ خاص و عام
نافذ اولور حکمی انک صبح و شام
چونکه نبی حضرت پروردکار
ایلدی بو عصره شه تاجدار
ایمدی اولوا الامره اطاعت کرک
ذاتنه اکرام و رعایت کرک
نامه ایله اولدی قدومک مراد
ایلمک امریزه انقیاد
علمکه ایتدک نیه بزا احترام
شهرکه کلدقده خواص و عام
اولور دردولتمه چهره سا
اولمدی سندن بزه بر مرحبا
بایکه کلدکده نیه ای حکیم
ایلمدک قامتکی مستقیم
بویله میدر عادت اهل سلوک
بویله میدر رسم شاهی ملوک

کوش ایدیجک نکتهٔ اسکندری — بزمه نثار ایدی در و گوهری
دیدی بنم وار در ایکی چاکرم — شام و سحر بندهٔ خاک درم
سرکش ایدی هر بری حددن فزون — دست خردانلری قیلدی زبون
تربیت عقل ایله پس هر بری — اولدی ره فسق و هوادن بری
بن بنه اولقدر ترک ایدوب نهاد — ایلمدم نامنی برکره یاد
شهوة و حرص اولدی ستمکاری — طبعمه جوشش کلدی سیمکاری
سن اونم قوللریمه بنده سن — هر برینک بابنه افکنده سن
بنده سنه ایلمین اعتبار — بنده سنک بنده سن ای تیزشمار
عاقل اولان اول شهه ایر قیام — سلطنت و ملکی اوله مستدام
شاه انکا دیرلر اوله ذاتی قدیم — بنجلین سنده بر عبد سقیم
شاه اولورانکا رکوع و سجود — بنده یه لایقمی قیام و قعود
تیر سخن سینهٔ اسکندره — اتشدی وارنجه دم شهیره
بیلدی حکیم بو عرفان ایمش — کندیسی بر قطره و عمان ایمش
دوشدی یقینه ایدوب اعتذار — دیدی بنی ایتمه بیتر شرمسار
بیلمشم کندیمی بن اولو — بابنه هر کیم سوره یوز بختلو
استدی اسکندر ایده وضحای — یعنی قیله حالدن سؤال
ایلمدن شه سخنه فتح باب — ویردی شهه کشف یوزندن جواب

بنجبین

دیدی دل

دیدی دل مردم بیل ای همام — عارض اولان خاطره صبح و شام
صورت شادی کهی نقش کدر — آینهٔ دلده اولان جلوه کر
حاصلی اندشادی و غم — عرصهٔ شهوتدن اولور دمبدم
هر بریک اولی حو ما و شیر — تلخ اولور اما صوکی مانند سیر
اوله صفاین بندهٔ کیر و کلو — ور سوه دن اولمیه قلبک صولو
عاقل اولان بونلره ویرمز وجود — کاره زیان ایرسنه ندامت چه سود
ایلدی بو وجهله ختم کلام — حصه سنی الدی اسکندر تمام
گوهر بندی ایدیجک خرزجان — اولدی بنه عازم سوی مکان

تمثیل

وار ایدی بر مردک اهل هوا — غوطه خور لجهٔ بحر سوا
شهوة و حرصه اولوب همعنان — نفسنه محکوم ایدی اول هر زمان
بادهٔ شهوتله قتی مست ایدی — جرعه صفت همتی پست ایدی
اهل هوا قید شکم بسته سی — جیفه وش اکیر و کلو جسته سی
دیده سی بر نم دلی بریان ایدی — کاسه سی تهی سفره سی بی نان ایدی
حاصلی اول شهوة و حرص آشنا — اولمشیدی فقره قتی مبتلا
خانه سنه بر کون اوشوخک همان — کلدی قوناق اولدی مکر بر جوان
ایلدی مهمان ایچون اول کون فقیر — سعی فراوان ایله بریان و سیر

ایدر یخندن اوت چوق کله / کوش ایدیجک کلری مسافردله
دیدی سنی بند فقردن رها / ایلمک لسان ایدر ای مبتلا
صبر وتحمل واریسنده کر / کوستریم سکا بر زسیم وزر
یوغیسه کرسنده نشان ثبات / جان خطر در ربوله فرسن نجات
دوشدی ایاغنه ایدوب چوق نیاز / دیدی سکا بنده ایم ای سرفراز
امرینه رام اولمغه عهد ایلدی / مالک کنج اولمغه جهد ایلدی
چقدیلر اول دم ایکیسی دردن / کجدیلر اول شب بر ایکی غاردن
یوتدی ایردی اوکیجه بر یره / هر طرفی کوه ومیانی دره
دیدی بو وادیده جلیمکک بری / دفن ورصد ایلدی سیم وزری
اوستنه بر دخی اولوب پاسبان / کنجک اوده رجا قطعی هر زمان
فتحی نصیب اوله بو کنجک بزه / ایله حذر یاقمه صاقین اول قزه
دوتمه قولاق لابه سنه دخترک / اولمه صقین طالبی سیم وزرک
کردوشه سن نفس وهوا دامنه / خیر ایله ایرمز بو ایش انجامنه
بویله دیوب اولدی روان اول فتا / مشتغل دعوت اسم ودعا
طولدی اول دم واده طاق وطراق / دوشدی درونن جبله انشقاق
ظاهر اولوب کنج جهانک دری / کیردی قپودن ایچری هر بری
کوردیلر اول خانه یی کنجینه بر / هر طرفی توده الماس ودر

وضع اولنوب

وضع اولنوب اوتربه بر سریر / پایه لری سیم وبساطی حریر
مه کبی اوستنده یاتور بر پری / بسته دلی خوابه بر سرسری
باشلدی اسمنه اول سرفراز / اچدی کوزین اویخودن اول ناز
دیدی بکا عرض ایدیکر حالکز / کنج ایسه کر مطلبکز الکز
دکلدی قولنی اول بی هنر / قیلدی ینه وادی اسمه کذر
ایتدی انبساطه دزره قعود اولدیر / اولدی لحافی بدنندن بری
نافه دک کشف اولیجق سینه سی / صانکه کوندی مهک آینه سی
لابه یه اغاز ایدوب اول کلعذار / دیدی سنی ایلمز شرمسار
جمله خزینه م سیزه اولسون فدا / ایلمز کشف عیوبم رجا
دخمه نک اما کلیدی فرج ایدی / فرجی ایچنده رصد درج ایدی
قیلمه قیام المه رفع حجاب / کنجه ایررلردی بلا ارتیاب
قیلمدی بر لحظه تحمل او شوم / شهوت نفس ایتدی دلنده هجوم
کوردی برهنه اوتورر دختری / طوتدی جهوت ستمه کر اول افری
دوشدی هلاکه اوسته بی شرم وباک / چقدی بر اودخانه دن اولدی هلاک
قوت اسمیله رفیقی همان / کندین اتوب طشره یه قورتاردی جان
من صبر ما تمنی ملک / من عجل کل عجول هلک

مناجات

ای ملک ملک دیار ازل
پادشه سلطنت لم یزل

خسرو بی یاور شهر قدم
خالق یکتای وجود و عدم

حافظ بی شرکت ارض و سما
راحم مخلوق و سمیع الدعا

ناظم احوال امور عباد
فیض رساننده حی و جماد

واقف اسرار جلی و خفی
یوق در علمنده نهان مختفی

بزدن اولان جهله هر دم خطا
سندن اولان لطفله دایم عطا

گرچه گورورسین بزی دمبدم
ستر ایدر اما ینه ذیل کرم

اقرب ایکن سن بزه بزدن کا
نفسمز ایتدی بزی سندن جدا

گردن دل بستهٔ زنجیر آز
شهوتله دشت تمنا دراز

وقت عبادتده بزی نرم دست
ساغر دل حرصله پر پایبست

شهوة و حرصک اولیجاق چاکری
اولدی دلک خاکی مذلت بزی

یوق یوزی یا ربنک ایده اعتذار
توبه سنک عقد و شکستی هزار

نفس و هوا ایله همدمی عاصی ایکن
غرق یم جرم معاصی ایکن

سنده ایدرینه سکا التجا
رحمت و لطفکی ایلر رجا

ایتمه بزی شهوت و حرصه اسیر
ایله شها کنز قناعتله سیر

ایله هدایت بزه اول رهنمون
اولمیه لم شهوة و حرصه زبون

جمله مز مظهر انعامک ایت
جرعه کش ساغر احسانک ایت

اسب سیه

حکایت بازیکه سلطان سلیم طاب ثراه

اسب سیه بر جم مشکین لجام
قیلدی بحار دلن به مثل خرام

اولمغیچون عازم صحرای سیم
کاکلنی قیلدی سرنده دو نیم

خامه صفت ایلدی دم ز علم
کیردی ره وصفه مثال قلم

شاه سکندر در و دارا غلام
خسرو و جم چاکر و کسری ظلم

زبدهٔ شاهان سر خسروان
منتخب زمرهٔ عثمانیان

فاتح روم و عجم و مصر و شام
روز وغا چاکر بهرام و سام

طور شجاعتده یگانه کلیم
قلعه‌گشا حضرت سلطان سلیم

اولمش ایدی کاری دمادم نبرد
اوینار ایدی گاهیجه شطرنج و نرد

جنگی کبی لعبیده ممتاز ایدی
بو ایکی صنعتده سرافراز ایدی

حاصلی بی شبهه ایدی اول شیر مرد
اولمش ایدی نرد و خرد ایچره فرد

هر نه زمان شوکت ایله سورسه آت
ایلر ایدی شاه قزلباشی مات

طاقدی نیجه کره ایدوب فیل بند
گردننه خسرو هندک کمند

خصمنه رخ گوستریجک اول دلیر
ایلر ایدی صدانی گرا ویه شیر

حاصلی بازیسی عجب طرز ایدی
جمله پیاسی اوشهک فرز ایدی

یوغیدی بازیده شهی بریکر
صاینه فلک گر طوقوز قت حصار

اولمش ایکن چیلی زمان طالبی
بولمدی بر کندوسنه غالبی

کرچه کیم شهزاده سلیمان خان — اولدی بو فنده دخی نشان
ویرمش ایکن لعبه‌لره هنر — الولرسه ایدن خبر
شاه نظر پایه‌سی اولمشدی پست — ویردی کورن درت بالای دست
حاصلی صایلمزدی سلیمان مور — قلب سلیمنده کورندی غرور
کندی غرور ایلدی اول شهریار — سنیدی کور شعبدهٔ روزکار
شاه عجمک اوزمان ای پسر — وار ایدی بر قرد معلم مکر
ماهر ایدی عرصهٔ شطرنجده — یوغیدی همتا اکا افرنجده
فهم و فراستده صانان انسان ایدی — مکر و فسون ایتمدی شیطان ایدیسا
صنعت بازیچه‌ده و سوسن ایدی — خرده ایدی جثه‌ده نسناس ایدی
خدمت شاهان و طریق ادب — جمله‌یی تعلیم ایلمشدی عجب
شاه شطرنجده و شیاطین سباع — وسوسه خدام و معاکی بناع
قیلدی غریب اوشه بد نظام — یعنی اله حیله ایله انتقام
دونه‌دره ونده خفی کینه‌لی — ایلچی ایله کوندره بوزینه‌لی
قیلدی اومیجولی همان شاه شوم — ایلچی ایله تحفهٔ سلطان روم
وار ایدی بر نادره شطرنج هم — کورمدی امثالنی دارا و جم
اولمشیدی جمله عقیق و نفید — اولمغیچون وقت عملده بدید
کرچه بیاض ایدی قوطاسی ایدی — بر طرفی لیک قزلباش ایدی

اولمشیدی

اولمشیدی کبی و لطفی همان — رشک برند فلک بر نیان
دخی نیجه تحفهٔ چین و خطا — ایلدی اهدای شه بر عطا
ایلچی ایله شاه عجم بدکهر — دوشدی یوله پاریله ماننده جر
رنجش صبح و الم شام ایله — کلدی در دولته ایام ایله
ایلچینک احوالنی صدر کبار — ایلدی تلخیص در شهریار
ایلچی‌یه واقف اولیجق خان سلیم — دیدی بنه باشلدی مکره رجیم
عرض خلوص ایتمز اوسنک سرری — قصدی بو اغفال ایده تبریزی
ایلدی فرمان اوشهنشهک ذات — ایلچی‌یه رسم وزره اوله التفات
بر نیجه کون ایتدی قرار و درنک — اولدی سلطک جای کنام پلنک
قاینده کچدی بر نیجه نفاد — کلمه‌سنی قیلدی شهنشه مراد
کیتدی کبی بر نیجه مغبون ایله — کلدی در دولته میمون ایله
قیلدی سرین سودهٔ شاهک قدم — نامه‌سنی صوندی وزیره ودم
نامه‌سنی ایتدی قرائت وزیر — قیلدی طلب قردی شه جم سریر
کردی حضور شهه بو باب ایله — بوس زمینی ایلدی اداب ایله
طوردی ایاغ اوزره ثنا ایلدی — شاهه لسانیله دعا ایلدی
بر نیجه شرط در سوم و ادب — ایلدی بر قاعده با زحمه جب
یوغیدی بر وضع کا دله ناسزا — جمله پسندیده و عبرت نما

الت ضحک اولمشدر هر اشی
خنده یه سرمایه ایدی جنبشی
حالی اوضاع پسندیده‌سی
جمله اطوار خوش ایندهسی
طبع سلیمی شهک کل کبی
ایتدی گشاه اثر مل کبی
ایلچی گورنجه شهک اقبالنی
سویلدی بوزینه‌نک احوالنی
دیدی ای پادشاه عدالت پناه
خسرو مه کوکبه ظل اله
گرچه بو بوزینه معلمدر
نرد ایله شطرنجی مسلمدر
چوق کسی ایله اوینادی شطرنجی نرد
اولمدی غالب بوکا عالمده فرد
یعنی بونک ای شه حکمت شناس
نوع بنی ادمه اولمز قیاس
سوزلرینی سرخ سرک بیش و کم
گوش ایدیجک شاه فریدون حشم
هزل و کذاف اکلدی پیغامنی
دست غضب برقلیچ جامنی
ایلدی ابرولری اظهار چین
چهره میمونه باقنجه همین
ایلدی بوزینه‌یه دم انتقال
کیف شطرنجه ویروب انحلال
فرز و رخ و بیدق ایله اتنی
ایلدی ترتیب مهماتنی
اولدی همان منتظر اذن شاه
ایلر ایدی چشم ادبله نگاه
حالی اما اولنجه بسط
قلب شهه گلدی بر از انبساط
ایتدی تعجب شه والانسب
گوردیکی اوضاعی حکیمانه عجب
جنبش بوزینه ویروشاهه ذوق
قیلدی دیمن لعبت شطرنجه شوق

شاهه دلیرانه

شاهه دلیرانه سورنجه پیا
ایلدی میمونه ده لعب اقتضا
بربرینه اولدی مقابل دو شاه
ایکی جناح اولدی صفوف سپاه
چون روش لشکر عثمانیان
الدی قفا سینه سوار و پیان
گرم اولیجق معرکه کارزار
بربرینه گیردی پیا و سوار
بزم وغادن سوریلوب هم و باک
قارشولدی رخی سپر سینه چاک
چشم جبه تیره ایدرکن نظر
طوتدی اتشق تیغه سرنی سپر
نوبتی گلدکده گهی شمشیرک
گوزلری دوربت اولور مغفرک
ایردیکی دم زرهه سوکلدی سنان
گوردیکی تیری چکلدی کمان
هر نه زمان گیم اتلن زنبرک
چاتلرایدی نار غضبله تفنک
اتله فیل اولدی برابر عنان
قالدی ایاقلرده پیاده همان
ایکی رخی فرزه ایدنجه دوتا
خرجه سورلر اراده چوق پیا
ایلدیلر شاهلری فیل بند
ایرمیه تا جبهه وغادن گزند
بعض پیا ایلدی اقدام تام
باشه چیقوب کلدی بنه گلدی نظام
نکته ازدستی بیلوب هر بری
خانه بر اوسته دوبزدی گری
هر طرفه ذل اولوب اشکار
ضعفت منصوبه گورندی نگار
حالی میمونده اوشیر مرد
ایلدیلر ایکی ساعت نبرد
غالب ایدی عسکری شاهک تمام
بولمشیدی لشکر خصم انهزام

اکثر اسبابنی شاه جهان — المشیدی صنقله رایکان
فرز ایله برات و برایکی بیا — قالدی همان غیرسن ایتدی فدا
کلدی شهنشاه به کمال غرور — کلدی بوزینه یه آنما قسور
بر کیم اوله جام غرور ایله مست — کاسهٔ عرضی اولور البت شکست
قوت بازویه ایدن اعتماد — خصمنه مغلوب اولور ای خوش نهاد
نخوتلی قو عاقل دانا ایسک — کندیکی خور اکله توانا ایسک
یوخ نیجه رستم زال زمان — کاه به صالوب ایلدی کار فغان
شعبه ده باز فلک بی سکون — پشه یه عنقالری ایلر زبون
غالب اولور خصمنه سلطان روم — دولتله بر دخی قلسه هجوم
کارینی میمونک ایدردی تمام — حمله ولی خصمک ایدر ای همام
کوستروبن رونمائی همین — حیله سنی ایتمشیدی در کمین
فرزینی ایلردی شهه رایکان — آتله کیش کلدی اکا ناکهان
هر نه زمان ادمه کلسه قضا — بیرمی قالور رها جمعه ضاق الفضا
فرزی ویروب اتدی ظفر افتلات — ایلدی منصوبه ایله شاهی مات
اینهٔ طبع سلیمی شهک — قرصی کبی اولدی بلکده رهک
شاهدارامی چکوب سینه یه — قیلدی اشارت بنه بوزینه یه
دوزدی بیادات و فیلی فرد فرد — ایلدی ترتیب صفوف نبرد

وصفهٔ هیجانه

وصفهٔ هیجانه یلان ایتدی عزم — اولدی شرونازه یه بزم رزم
قیلدی هبی بینیسنی بزم دغا — شکر قانن ایچمکه کرم اشتها
سازنی الوب مطرب هیجا اله — کار حسینی ایدوب سنبله
شوقه کتوردی نغمی عسکری — چالمدن او نیارلر ایدی بربری
بر بریه طوردی مقابل دو صاف — اولدی بیر اشوب میان مصاف
فرز له رخ اولمجق پایدار — چند پیا ویردی فراره قرار
اولدی شکار اراده چوق فیل ذات — قالمدی شهرده دوام و ثبات
اولدی پراکنده رجال نبرد — دوندی طولو اورنمه صحرای نرد
حاصلی میدان ظفر همچنان — جانب بوزینه یه قالدی همان
کرچه شهک دقتی افزون ایدی — طالعی میمون و همایون ایدی
چونکه مثنا یه ایره کار رها — جانب تثلیثی ایدر اقتضا
دفعهٔ ثالثه ده شهک اشکار — دقتنه اولدی غضب پرده دار
فرصتی عد ایتدی غنیمت او شوم — غافل ایکن ایلدی شاهه هجوم
کاه پیا سوردی کهی اتدی ات — حیله ایله ایتدی بنه شاهی مات
یاقدی درون شهی نار حجاب — چقدی صقلمقله کلندن کلاب
اتشن دل ایردیکی دم سینه یه — شاهی اوروب کلّه بوزینه یه
قیلدی هبی سر رشک سر فرقدان — بچشمه خون اولدی سرندن روان

قتلنه امر ایندی همان پادشاه / الدی وزیر ایلدی حفظ و نگاه
عاقل و دانا ایدی غایت وزیر / قیلدی تفکر که نه جم سریر
لعبت بوزینه یه باد ایلیه / بلکه برین دخی مراد ایلیه
بو اویونجک مشکل اولور چاره‌سی / مشکلنی تحصیل بونک جود محال
زحمنه تدریجله درمان ایده‌م / گنج کبی خانه‌ده پنهان ایده‌م
بویله دیوب زحمنه قیلدی علاج / اولدی علاج ایله رک جوش مزاج
جانی کبی قیلدی بو سرّ نهان / گچدی بونک اوستنه چیلی زمان
عارف اولان عاقبت اندیش اولور / کاری انجو لک غم و تشویش اولور
صاغ اولانک قتلنی قولار ای اخی / کشته یی کیم زنده ایدر بو دخی
عاقل اسنک ایله تأمل مدام / صبر و تأمله اولور ایش تمام
کارینک اندیشه‌سنی ایله پیش / دیر عقلا ایومکله ~~اولور ایش~~ تمام (margin: بتمز ایش)
صبر و تأمله اولان همعنان / آخر کارنده کورمز زیان
صبر ایدم نافه اولور خار گل / صبر ایله نی شکر اولور غوره مُل
کلدی او اثناده همان بر فتا / شهره صالوب لعبه صیت و صدا
دیدی جهانی دولاشوب سر بسر / ایلدم اربابنه عرض هنر
کشور ایران و دیار عرب / هند و صفاهان و عراق و حلب
جمله‌سنک شحنه و دستورینی / کوردم الوب خلعت و منشورینی

قصدم اودر

قصدم اودر بذل گهر ایلدم / بونده دخی عرض هنر ایلیه‌دم
چونکه کوره سز مرتبهٔ زورمی / سیرذه ویرک خلعت و منشوری
گوش ایدیجک بو خبری خاص و عام / وقت بازیده ایدوب اهتمام
هر کوریشن میر و گدا شیخ و شاب / جمله‌سی تسلیم ویردی جواب
خالی قیاس ایلدی میدانی اول / سوردی غرور ایله اتن صاغ و صول
شعبده باز فلک بی ثبات / بیلمدی کیم ایلدی لجلاجی مات
حاصلی اول مردم نخوت پرست / اولمشیدی جام غرور ایله مست
سمع شهنشاهه ایروب بو خبر / ایلدی فرمان که اول پرهنر
وقت ایدوب حرف ایده مغرور / غالب اولورسه الا منشورنی
دعوت ایله کلدی حضور شهه / چونکه قران ایلدی کوکب مهه
نوبت اولی ده شه کامیاب / خصمه برتر ققله ویردی جواب
باردوم شاه اولنجق سخت گیر / بکزدی روبه اوله نخجیر شیر
قالمدی اسی ره‌ده تاب و توان / اولدی همان داخل حصن امان
کلدی شهک غالب اولنجه اکا / یادینه بوزینه ایله ماجرا
حضرتن [illegible] عالیجناب / دعوت ایدوب قیلدی وزیره خطاب
دیدی او میمونه جفا ایلدک / حق بو که قتلنده خطا ایلدک
ولده اودم واریدی نوعا ملال / یوخسه بکا غالب اوله نه احتمال

الکمیه لم انی مضی ما مضی / ایتدی بر بن بولمق انك اقتضا
ایله بر بن دخی تدارك جهان / رفع اوله تا دلده که ظن و گمان
دیدی وزیرای شه والا نسب / زیر قدم اوله اگر شرق و غرب
یا طلب ایلسه اقدام تام / کشت و گذار ایتسه جهانی تمام
ممکن اولور می بوله بکدشی / مشکلنی یا گورمش اوله بر کشی
لیك بونی یازدیلر اهل سلوك / ام محالی طلب ایتسه ملوك
شینی نیجه طالبی ارشاد ایدر / همت شهده قوله امداد ایدر
تاب هم عرض ایده گر شهریار / غنچه اولور فصل شتا ایچره خار
لیك ایدر حضرت شهدن رجا / بر نیجه گون ایلیه مهلت عطا
مهل الوب خانه گلدی وزیر / ایلدی تدبیر اوله صورت پذیر
بوقلمون کیسی ویروب اکا رنگ / ایلدی بوزینه یی رشك پلنگ
جسمنی زرنیخ ایله قیلدی طلا / فروه سموری اوله زرد وا
دم و سرن سرخ ایله آل ایلدی / حاصلی میمونی شغال ایلدی
ایلدی غرده غره بر گون وزیر / دیدی ایا خسرو گردون سریر
یمن شهنشاه کواکب سپاه / یاور اوله بنده یه بی اشتباه
باز ایدیجك قفلنی گنجینه نك / ولدی تدارك بری بوزینه نك
شکلی عجب کالبدی پر عبیر / یعنی بونك خارج عقل بشر

کوش ایدیجك

گوش ایدیجك شاه ثریا مقام / ایلدی دستوری نوازش تمام
گلدی دردولتنه فرمان ایله / شه بالتجیق دقت و امعان ایله
ایتدی هیئتی رخ فرش در شهریار / قیلدی ثنا نیجه دعا بی شمار
شه گوریجك جنبش و طعن هجاج / عارض اولور قلبنه نوعا گمان
ظاهر نیك نقش و نگاری ولی / صالر ایدی قید گمانه دلی
ایلدی فرمان شه دارا نبرد / اولدی فرشیده نه نطع نرد
باشلدی دولتلو نه خان سلیم / حمله یه رستم گبی بی وهم و بیم
حدت ایله سوردیگی دم فیل و آت / ایتمز ایدی بیدقه هیچ التفات
ایتنه سنه ایلجك فیل بند / عسکر میمونه ایرشدی گزند
حاصلی میمونه گلوب ضعف تام / غالب ایدی خسرو گیتی نظام
حیله روبا ایله لکن او شوم / ایتمکیچون اوسته نه شاهك هجوم
قلمش ایدی هب بر اثنی در کمین / کیش دیمکه فرصت ارار دی همین
گلدی محل فرزی ویروب آته / شبهه سز ایلردی او دم شاهه مات
لیك گلوب خاطرنه زخم سپر / استدی باشنه بوره بر سپر
ضرب شهنشهدن ایدر گنز ناز / گوردیگی طور اورته ده برسم طاس
طاسنی آلوب باشنه گیدی همین / باذ شهك اوسته اجدی کمین
صنعتله فرزی ویروب آندی آت / ایلدی منصوبه ایله شاهه مات

قصه یه واقف اولیجق پادشاه   خنده کنان ایدی وزیره نگاه
رای وزیر اولدی قبول قرین   ایلدی تحسین و هزار آفرین
جنبش ممنونیشه دلنواز   ظاهری کوستردی نشاط براز
زهر اولور البته اکا خنده سی   قوردک اوله شیر ایکن افکنده سی
نچونکه انجامی سر افکنده لک   عجب و غرورک صوکی شرمنده لک

تمثیل

حضرت داود علیه السلام   ایلیجک باغ جنانه خرام
ایتدی سلیمانی یرینه امین   قیلدی وصیت اکا او شاه دین
دیدی سکا رام اولور انس و پری   ایرایسک تختی دلدن بری
قیلدی اطاعت سکا مار و مور   ایله حذر اولمیه دلده غرور
ذره قدر کبر ایدرسه دلده قرار   امرکه رام اولمز اوغول روزکار
خانهٔ قلب اولدی چو عرش احد   عجب و غرور رانده بر اثر ابد
ایله تحقیر بنی آدمی   ویرمه یه همدمه خاتمی
خاک صفت مسکنت ایله قبول   کیم اوله سن پادشه و هم رسول
کوهر پندنی ایدنجه تمام   واصل قرب اولدی حقه والسلام
اولدی سلیمان نبی جانشین   ویردی رسالتله انی حق مکین
امرینه رام اولدی کلوب مار و مور   پایینه یوز سوردی وحوش و طیور

انس پری دم

انس و پری ایدوم و روزکار   ایلدیلر خدمتنی اختیار
دوش صبا اولدی سریرینه جا   اسنه سیر ایلدیجه ایدی بر هوا
عرض اولنوب درکهنه صاقفات   قبضهٔ تسخیره کلوب شش جهات
اولمشیدی عالمه حکمی روان   ایتدی طیور اجنحه سن سایبان
وار ایدی بر قالیچه سی جوهری   اوستنه جمع اوله اکر عسکری
وسعتنی یازدی بو حده قلم   فضله قالوردی ینه مانند یم
حین کذر عسکرین ایدن شمار   دیدی سریر اوزره اوله صد هزار
دولتله بر کون او شاه همام   یعنی سلیمان علیه السلام
ایلدی فرمان کله باد صبا   سیر ایده ارکانی ایله بر هوا
قالیچه یی قالدرب و امر ایله باد   زیر قدم اولدی سراسر بلاد
عسکرینی ایله شاهی کوزن بر هوا   ویردی نجوم اکره هویدا ذکا
پیش سریرنده خواص و عام   کیمی قعود اوزره کیمی بر قیام
ایلین اطراف سریرینی عد   کرسئ زرین اوله چار صد
بیل ایدن او کرسیلر اوستنده جا   کیمسی لقمان و کیمی برخیا
هر بریسی عاقل و دانا ایدی   جمله سی علمیله توانا ایدی
اهرمن و دیو و پری انس جان   وار ایدی هر صنفه مناسب مکان
خوف سلیمان ایله دیو و پری   اولمشیدی آنه ضرردن بری

بیم و هراس اوزره ایدی جمله کس / اولمشیدی خوف ایله عنقا مگس
تخته بو شوکتله اولنجه سوار / تختنی باش اوزره آلوب روزگار
باشلدی سیر اتمگه سیاره وش / زر علمن چکدی او گنجه گنش
قصد سفر ایله شب بی گمان / رهبر ایدی صبحه دلکین کهکشان
حاصلی بو شوکت و عنوان ایله / انس و پری جمله ارکان ایله
سیر و صفا اوزره ایکن بر هوا / قلب شریفنه گلوب ماسوا
ایتدیگی ساعت بشریت ظهور / قیلدی گذر دامن دلدن غرور
باد مخالفله چو کشتی سریر / اولدی بچه مردم و جنی هلاک
بر طرفی تختک ایدی میل خاک / اولدی هوا اوزره قتی لرزه گیر
ایلدی فرمان او شاه گزین / ایده سریرینی صبا بر زمین
طبع شریفنه گلوب اضطراب / قیلدی مراد ایده صبایه عتاب
امر خدا ایله گلوب جبرئیل / ایلدی تبلیغ سلام جلیل
دیدی بو خود گند و بو معلومدر / امر ایله باد اکا محکومدر
چونکه صفاتندن اوله کبریا / بنده ندن لایق اوله کبره یا
بیلدی قصورینی سلیمان او دم / ایلیجک عجز ایله عرض ندم
لطف و کرم ایلدی پروردگار / امرینه رام اولدی ینه روزگار

مناجات

ای ملک

ای ملک قادر سلطان کن / خالق بی مثل شه لم یکن
عالم افکار قلوب کسان / ناظم احوال امور جهان
رازق بی منت و رای عبید / کافل ارزاق شقی و سعید
پادشه سلطنت کبریا / فاعل بی علت چون و چرا
حافظ بی عون گروه عباد / فایض بی یاور حی و جماد
بنده‌یه صاحب کرم و تاج ایدن / شاهلری بنده‌یه محتاج ایدن
ذرهٔ ناچیزی ایدن آفتاب / پرتو خورشید قرین آفتاب
خاکه دوشن تخمی ایدن سرفراز / سنبله‌سر کشته داسی طراز
ناری خلیله چمنستان ایدن / پشه‌یی نمروده نریمان ایدن
اسفل اولان خاکی سلیمان ایدن / سرکش اولان آتشی شیطان ایدن
بی کس افتاده‌لرک یاوری / سرکش و خودبینلرک داوری
عالمه لطف و کرمک عامدر / خاصه‌له عامه ایشیک انعامدر
خاک ذلیل ایکن ایا رب ناس / آدم ایدوب ذرهٔ افکند بنده‌که
لایق ایدوب قوللغکه بنده‌کی / آدم ایدوب ذرهٔ افکنده‌کی
آدم اولوب همدم اولوب بو ایله / اولدی تلف مالملکم ریو ایله
باده نخوتله اولوب سرگران / نخوتی آتشم کبر ایله اولدی یمان
باده ویروب عجب ایله سرمایه‌می / خاکه صالوب سایهٔ صفت پایه‌می

ویردک حواس

مالملک

اولمش ایکن قطره ماء مهین	صدر غرور ایله اولوب جانشین
دلده کمین اولمش ایکن ظلم واز	ایتمش ایکن عجزانه مخفی براز
قوت کبر ایله بولوب ازدیاد	همت عجبیله قیلوب چوق فساد
حاصلی ایلدی غارت غرور	گندمی قیلدیم علف مور
تابلی قوللک گنهکاردر	تازه و تر چوق گنهی واردر
یوق یوزی درگاهکه عرض ایلیه	قالهکلو رحال دکل سویلیه
بردر علمکده هویدا نهان	حضرتکه جمله خفایا عیان
سویلمکه سندن ایدرکن حجاب	ایلمه رسوای دم احتساب
قولدریکک عیبنی ستار سن	بنده لرک جرمنی غفار سن
قیلمه عباد ایچره بنی یاوه دور	یوم جزا دوزخ شرمه وقود
ایلمه دنیاده دخی یا کریم	عجب غروریله قرین رجیم
مسکنت و حلمی ایله زیاد	همدمم اولسون فقرای عباد
آینه وش ایله دلم تابناک	ذره قدر اولمیه گرد سواک
مدرک ایله ایکه درونم ملا	غیر که مقصودم اوله جای خلا
ایله دل خشیت و تقوالی زاد	ایده معاش اوزره ترقی معاد
قلبمی قیل علم شریفه محل	ایتمه نصیب علمی کاوله لی عمل
ایلمه بابسته بزم صلاح	ویرمی عفانه قلبمه فلاح

کالبدم

ایچنه

کالبدم ایله مجبل نهاد	صنعکی گورمکده ایده اجتهاد
کشف اولنجق روحه یار عدم	قبل ره توحیده ثابت قدم
چون بب امد نفس واپسین	میزند اتد برآید همین

حکایت شیخ مقلد

حاکئ اطوار سلوک رجال	ناقل اخبار صحیح المقال
شیخ شفاساز درون علیل	یاور گفتار زبان کلیل
قطب هدا پیر طریق صواب	مرشد حق کاشف ستر کتاب
واصل گنجینهٔ بزم یقین	خامهٔ معجزدم و صدق آفرین
گنج تصوفدن اولوب درفشان	ایلدی بر ذیلنی گوش جهان
وار ایدی بر مرد فلاکت شعار	اهل هوا عاطل و بی کسب و کار
آتش فقر ایله جگرسوز ایدی	تیره شب و مدبر و بدروز ایدی
مدت عمرنده گوزی قرص نان	گورمدی بس قرص مه آسمان
مالک اولوب نیمه سنه درهمک	شاهی ایدی حاصلی شهر غمک
شهر خیالات سرور و طرب	قبضهٔ تسخیرینه گلمشدی هب
خسرو افسون وشه دام ایدی	دخمه و گنجینه سی هب وام ایدی
بوم صفت الفت ایدوب شامله	شب پره وش خصم ایدی ایاملهٔ
حاصلی شهرنده او سودا غلام	خیلی زمان اولدی شامت خرام

غنچه فاقیله اولوب سینه ریش　　بیلدی بونی طور مغلقه تمریش
دیدی قسونیلر اولور کسب مال　　بونده بو تدبیر ایله امر محال
واقف اولنجه حالنه برنا و پیر　　کیم اوله افسانه بند و اسیر
قیلدیلر سفر عزمنه اقدام تام　　اولدیلر مهماتی مهیا تمام
بادپی فرس چاکر ایدی سایه‌سی　　توشه‌سی غم غصه ایدی مایه‌سی
باری ندم غاشیه داری صبا　　خاک سیه بستری چتری سما
بخت بد ایله اولرق همکش　　دوشدی غم دلتنکلیکو لکه‌یه وش
سرسری سیر ایلرایکن همچنان　　اولدی ایکی شخصه مصادف همان
کندی گیبی گوردی ایکی بی‌نوا　　یانلرینه واردی دیدی مرحبا
هر بری اخوان ایدیجه سؤال　　کشف اولوب احوال بلندی کمال
هر بری فقر ایله فرار ایلمش　　بونجلاین ترک دیار ایلمش
بربرینه یار و رفیق اولدیلر　　همدم و همراه طریق اولدیلر
مشورت سمت سفر ایتدیلر　　جانب مصره طوتوبن کتدیلر
ایلدیلر یولده نیجه قال و قیل　　تا بوله لر مصره سعادت سبیل
هر بری عزمنه ایدوب اجتهاد　　دیدی بو دردام همای مراد
پیری دیدی چاره ایده‌لم صبح و شام　　اولمیه‌لم گرسنه و تلخ کام
پیری دیدی انلره ای یار جان　　اولمز اکمک اوله حلوا یمک

رنجیده گیدر ایمک

بیری دیدی

پیری دیدی انلره ای یار جان　　قیده دوشوب اولمیه‌لم ناتوان
بر هنر کار اوله بلا رنج و زور　　کلمه هم همت معاشه فتور
سویلشه‌رک ایلدیلر اتفاق　　دوشمیه مابینه ولی افتراق
اولمیه‌لر بربرندن جدا　　اوله اوچندن بریسی مقتدا
سالک اولوب مکر ایله کنج جمع　　کشف و کرامت صاتار عالمه
چونکه قریب اولدی دیار سعید　　پیر بری شیخ اولدی ایکیسی مرید
گیردی بوله شیخ معاصی پناه　　الده عصا باشده عمامه سیاه
بلده گزر ارقه‌ده پشمینه شال　　باشده سواک و قدمنده نعال
طره و قار ایله صالوب طیلسان　　دیردی گورن طرزنی قطب جهان
المش اله ایکی مرید ریا　　بریسی ابریق و بری بوریا
شهره گیروب مسکنت و ناب ایله　　عرض صلاح ایلدی آداب ایله
ایلدی دعوت یانینه شیخ و شاب　　ایتمدی بر وجهله رد جواب
هر نه قدر ایلدیلرسه نیاز　　اولمدی بر نطقله خاطرنواز
بیلدی محو اولمدی حاجت روا　　شیخی قویوب صوفیه دکدی عصا
صوفیده قیلدیلر اقدام تام　　ایلدیلر خیلی رجا خاص و عام
دیدیلر ای زبدهٔ اهل صفا　　اهل وفایه نه روا بو جفا
شهرمزه ویردی شرف چون عزیز　　لایق اولورمی اکا بزدن گریز

ویدی بری حمد ایدک اهل رشید طالعکز شبهه سز اولدی سعید
حضرت شیخک قدمی بی گمان شهریمزه رحمت حقدر همان
خاطره یه دوشمز اولوب ملول اذن خدا اوله ایدردی نزول
هرکیم ایدر همت شیخی رجا نقلت ایله ویرمز غریبه جفا
اینه قلبنه کلسه کدر ست ایده غیری دیاره کذر
بو سوزی کوش ایدی اهل رشید خوف دوشوب اولدیلر اندن بعید
خارج سوزنده رشیدک مکر واریدی بر خانقه معتبر
خالی ایدی شهره برز دوریدی سینه عاشق کبی مهجور ایدی
ایدی اول خانقهی اختیار اولمیه تا واقف اسرار جار
کندویه مجلس ایدوب اوخانه یی کنج صفت بکلدی ویرانه یی
برایکی کون انده قالوب بسته لب ایتمدیلر شهره واروب ناک طلب
فقر ایله صبر ایدیلر الفتدی اچلغه چوغ ایدی صحبتلری
هرکون اولور فقر ایله پیوسته کار برایکی کون کرسنه بکده نه وار
اخر اولور صبر ایله دفع حرج دیر عقلا صبره کلید فرج
صبر ایدوب اول شیخ معتقد تمام تا ن طلبن کندویه قیلدی حرام
صبر ایله باز اولدی در دولتی صبر ایله روز اولدی شب محنتی
زهد وصلاحیله ویروب آب وتاب باتمغه خلق اکا ایدردی حجاب

شهری کوندن

شهری کوندن کونه اولدی مزید صانکه جنید ایدی یا خود بایزید
پاینه یوز سورمکه برنا و پیر کلکه نصیب اولمز ایدی بیکده بر
وام ریایی قوروب اول نابکار ایلدی افسون ایله خلق شکار
قصد زیارتله کلن روز و شب تا ملکن اله ویررلردی هب
نذر وتصدق کلیجک بیش وکم اوله کران حمله خفیف القیم
دیردی سکا بردن اوله یادگار رد ایدوب المزدی اول نابکار
مال ایله پر ایلدیلر تکیه سن المه لایق کلمی تکیه سن
کندی کبی برنچه یا سیم وزر باشنه جمع اولدی چو زنبور خر
عرض صلاح ایلر ایدی شنامه دکر دونمز ایدی قبله دن اغتمه دکر
شب کلیجک تا بسحر الده جام بویله ایدی کارلری صبح وشام
خیلی زمان ایلدی انده قرار ایلدی تحصیل درم بی شمار
برکیجه اول پیر طریق نفاق ایلدی اعوان ایله اتفاق
منکشف اولمادین او سوء حال غیری دیاره ایده لم ارتحال
بویله دیوب قیلدی عزیمت همان اولدی ره شهر صعیده روان
ایردی خبر شهر صعیده همین شهره قریب اولدی اول مرد لعین
قارشو واروب بای وکدا شیخ وشاب پاینه یوز سوردی مثال رکاب
خالی سر جمله مستقبلین بوسی رکابیله اولوب کامبین

قیمت

شهرک اهالیسی اولوب شادمان … بربرینه دیرلر ایدی بی‌گمان
ازدر حق نور هدایت رسید … یافت سعادت بقدومش صعید
شوکتله ایلدی شهره دخول … ایلمدی لیک قرار و نزول
گرچه کباری بلدک بی قیاس … مقدمنی ایلدیلر التماس
رد جواب ایلدی همچنان … طوتدی فناسنده صعیدک مکان
اجدی ریا بابنی شیخ رشید … باشلدی امدنده اهل صعید
بولمشیدی فن حیلده رسوخ … مکرنی کشف ایلدیلر بعض شوخ
حاصلی افسونله زرق و ریا … اولمشیدی راست بو نیجه قبا
سویلر ایدی سر سر نابود و بود … طرفه بو بعضیسی بولوردی وجود
بنده چکوب اهل صعیدی تمام … اولدی زنی جاریه مردی غلام
ی
ایلر ایسمیله بربرینه ندا … ایلر ایدی اهل و عیالن فدا
قیلدی بر زمدت اوراده قیام … گلدی سر کارینه حسن نظام
دلده ولی واریدی بو خاطره … گیم قیله عزم سفر قاهره
استر ایدی انده واروب قالمغه … مصر دیارنده عزیز اولمغه
بولمش ایکن وجه معاش انتظام … ویردی گدر الگا بو سودای خام
لیک خلوص اوزره رجال صعید … اولمشیدی جمله‌سی انکا مرید
فکر حضر کاهی رجای سفر … اولدیلر اول دونده گذر برگذر

کوردی ویرر

ره قاهره
کوردی ویرر قلبه بو غم خاطره … قیلدی همان عزم گذر بر گذر
ساحل نیلی اوزره گیدر کن همان … نیل رکابنجه اولوردی روان
انتری بکمز ایدی سایه‌سی … تابیلنه مرتبه و پایه‌سی
گلدیکی ساعتده مگر یمه … ایلدی تدبیر کنان زمزمه
گرچه که سجاده صالدی صویه … دیدی نه لازم بزی عالم طویه
صوفنی اصلاتمز ایکن باده سبز … نیل عبور ایلدی سجاده سیز
شهره قریب اولدیغی دمده همین … گلدی نه یانیه مستقبلین
شهره دخولینی صغیر و کبیر … ایتدی رجا اولمدی صورت پذیر
قاهره‌دن طشره مگر بر زمین … اولمشیدی مقبرهٔ گمگلین
بر طرفی کوه و بری ما ایدی … اسم قراقیله مسمی ایدی
انده واروب ضرب خیام ایلدی … یعنی اوراده مقام ایلدی
ویردی در تکیه‌یه مگر کشاد … زرق و ریا ظاهر و مخفی فساد
بابنه یوز سوردیلر چون خاص و عام … باشلدیلر گلمگه هر صبح و شام
ایلدی تسخیر قلوب اول قدر … نیل صفت ایاغنه آقدی زر
گورمکه عالم انی مشتاق ایدی … سوزلری مصر اهلنه تریاق ایدی
اولدی ولی شیخ شقاوت خصال … کثرت زوار ایله آشفته حال
گوردی محل بولمز ایشی بتمکه … باشلدی دیداری عزیز ایتمکه

کلدی بو تدبیر اکا رای حسن   شام و سحر کلکه اکر مرد و زن
هفته ده بر کوستره یوز زایره   وقت فساد اتی ده قایره
ویردی بو اندیشه یه آخر قرار   واقف حال اولدی صغار و کبار
جمعه کونی خلقه اولوردی صلا   طشره چیقوب ایلیه کس لقا
دیردی بکم بو بنده کلن پاک باز   بزدن اکر همت ایدرسه نیاز
جمله رعایت ایده لر نوبتی   بر برینه ویرمیه لر ثقلتی
ایلدی مصر اهلنی مکری اسیر   قالمدی بر خانه مصرده حصیر
قند ایدی دایم نمک مطبخی   بویله اولوردی هر بیک ای اخی
مصرک اکابرکیسی قحوبی نفاق   مرد و زن قاهره بالاتفاق
معتقد اولمشلر ایدی ذاتنه   جازم ایدی کشف و کراماتنه
طرزنی قارون ایله کر سامری   کورب اولوردی بو کری هر بری
مکر و فسون ایچره اولوب بو علی   دیردک الینی سنده کوریدک ولی
قالدی بو حال اوزره نچه روزکار   قصه یی کوش ایله نه یردی کار
ساحل قبرسدن اودم قوق کشیش   مصره کلوب ایلدی دعوا کشیش
دین مسیحایه ویروب زیب و فر   صالدیلر اسلام ایچنه شور و شر
واقف اولوب قصه یه سلطان مصر   ایلدی فرمان کله دانای عصر
مفتی مصر و علمای فحول   ایدیلر مجلس شاهه دخول

دعوت اولوب

دعوت اولوب کلدیلر اول رهبان   تا اوله مشکلدر کشف عیان
بحثه شروع ایلدی چون اهل دین   دیدیلر ای قوم ضلالت قرین
نسخی انجیل و زبورک همان   ایلدی فرقانله باری بیان
اولمدی بو قوللیه بونلر مجاب   اولدی ولی منکر نسخ کتاب
ایلدی ایراد علما چوق دلیل   بولمیه خصمه قوی بر سبیل
عاقبت علامه فضل انتساب   عقلا و نقلا ویریجک خوش جواب
ملزم اولوب قالمدی حجتدی   اولمدی نطق ایتمکه قدرتلری
کون کبی اسلام ایلیق آشکار   شه دیدی ای قوم حزانم قرار
شمدی درست اولدیمی ایمانکز   یوخسه دخی قالدیمی بکزه انکار
دیدیلر ای شاه عدالت منش   قول مجرد اولاکر بینه ایتمش
حجت دین اوله کلام فصیح   ایتمز ایدی مرده لی احیا مسیح
بونی بیلور جمله فهیم و غبی   ایلیه عقبی یه سفر بر نبی
امتنه معجزه بسیدر اثر   کشف و کرامتدر اولان معتبر
دین مسیحانی ایدنجه قبول   جمله مز اول رتبه یه بولدق وصول
دینمزه حجت و برهان اکر   اول طلبه جمله جواب ایلدی بر
مرغ صفت سیر ایدرز برهوا   وارمی بونی بیزده ایدر الصلا
ایلدیسی سلطان علمایه خطاب   کیم ویره لر بونلره شافی جواب

ایلدی دیرلر ایدی بر شه شهر دین — دولتنک افزون اوله بر معین
اوجمق ایکی قسمله مقسوم در — پیرلیسی شهبال کرامتله در
پیرلیسی پرهیز و ریاضتله در — پیرلیسی کوچک پرنده مومدر
دین محمدده ریاضت حرام — قالدی کرامت اوله حاصل مرام
بزده شها یوق بونه واصل رجال — بر کرامتسز اوجلق محال
شه دیدی بو خولی قویک تیز طورک — اوجمغه تدبیر و تدارک کورک
اولمشیکن کافره اوجمق حرام — رتبهٔ اسلام اوله عالی مقام
مشترک اولان پرچه مثل غراب — مسلم اولان پرده فاله چون اب
جسمکز اولور ثقیل و کران — کلهکزی تیغ اوجور رایکان
خشم اولنجق شاه سر انداز دن — بربرینه باقیلر اجازدن
اجدی دهن مفتی مشکل کشت — دیدی کرک بونده تأنی شها
قیلدی خدا مصره سنی پادشاه — هر کس اکر سعیله اولیدی شاه
کارینه دهرک ایرشور دی خلل — صانمه اولور سعیله حاصل امل
خارق عادهٔ ایشی لازم ولی — کنجه نیجه هر کسک ایر الی
قولنی علامه‌نک ایتدکده گوش — شه دیدی ای فاضل دریا خروش
اوجمغه یوق سزده جناح هنر — بونلری شمدی یاکیم الزام ایدر
مملکته سلطان ایله شیخ الانام — اولدی پراکنده دل و تلخ کام

شها

درکه مولا

درکه مولایه ایدوب التجا — دفع کفارک ایدرکن رجا
غالب ایکن فرقهٔ اهل یزید — کلسه همان یادینه شیخ سعید
دیدی شها شهرکلو بدر بزار — زهد و صلاح ایله بولوب زیب و فر
خاک در سرمهٔ چشم انام — تشنه یوزین کورمسنه صبح و شام
خلقدن ایدوب لیک فقر اجتناب — بر دارانه ایتمز ایمش فتح باب
کنج صفت خانه ده اولمش نهان — شهرهٔ فطنه اولمش بیکمان
کرکه اول شیخ کرامت نصاب — بلکه ویره بونلره قطع جواب
کوش ایدیجک شاه سکندر نهاد — کلهسینی ایلدی شیخک مراد
اولمغیچون شاننه توقیر تام — دعوتنه کتدی وزیر همام
خانقهٔ شیخه بولنجه وصول — اولدی اجازتله میسر دخول
پاینه یوزن سوردی چو خاک رهی — ایلدی تبلیغ سلام شهی
داخی نه کیم کندوسنه سویلدی شا — جمله‌سنی شیخه بیان ایلدی
دیدی ایا آصف صاحب نکین — شاهه که کرچه که اولمز قرین
وارمغه سلطانه لیاقت کرک — دعوته اما که اجابت کرک
بویله دیوب الدی عصاسن اله — آصف سلطان ایله کیردی یوله
١ باب همایونه باصنجه قدم — واردی اکا قارشو شه محترم
٢ چونکه در دولته اولدی یقین — قارشولدی جملهٔ ارکان دین

اسکندر نهاد

ایلدی شیخه قتی احترام — قیلدی اکا فارغ نوشته محترم
پرسش احوال ثنا و دعا — هر دو طرف اولدی و اسم ادا
شنه دیدی ای پیر طریق هدا — اولدی عجب مشکله مبتلا
قصد ایدوب افرنج جحیم اشتیان — زمرۀ اسلامی ایده امتحان اسلامی
عترهٔ پلیدانه سقر جایدانه — شرذمهٔ راهب گمراهدن
فرق نفر اندن ایدوب انتخاب — مصره گلوب بحث ایده‌لر اول کلاب
حاصلی احوال کشیشانی هب — شیخه بیان ایلدی ثا عجب
ایلدیلر جمله نیاز و رجا — اوچ گیجه‌چون شیخه دکلر عصا
چکدی باشین خرقه‌یه همچون کشف — اوله سلامت بقیه‌سی بر طرف
کندی ولی تکلیفه اولوب چاره جو — گزدی جبل‌ده و دیرین سو بسو
ویردی جبلدن بریسنه قرار — ایتدی اکا که عملی اختیار
جیب کرامتدن اولوب سرفراز — دیدی دمیدر ایده‌لم کشف راز
اوج چیفه افلاکه مثال هما — رتبهٔ اولیده ایرر اولیا
قطع مراتب ایدن ارباب حال — رتبهٔ اولی‌یه تنزل محال
فرض ایده‌لم انی مراد ایتسه گر — کوشش و سعیله اولور جلوه‌گر
فهمه مناسب ایده‌لم بر مثال — جمله‌یه معلوم اوله حال رجال
طارم ورداره بر جوان — قصد صعود ایتسه گر نردبان نو د

وضع قدم

وضع قدم ایتمه‌یه هر پایه‌یه — خاکه دوشوب ملحق اولور پایه‌یه
خالی صعود ایتدی بو درای حق شناس — ایله‌مز اولیده صعوده قیاس
چونکه بو کار اولدی مهم انام — بیلدره‌لم اندره حقی تمام
بوبلغه بو کاره سیره وصول — رتبهٔ اولی‌یه کرکدر نزول
فرق کونه دکن حاصل اولور مدعا — خلوت خاص ایتدی ولی اقتضا
ویردی بو وجهله زره کلامه نظام — قولنی صدق ایلدیلر خاص و عام
منتظر وعده اولنجه عام و خاص — کندی بو افسونله اولدی خلاص
خانقهه گلدی قرار ایلدی — فکر سفر قصد فرار ایلدی
مانع راه اولدی ولی حرص مال — رهگذرین باغلدی جرثقال
شام و سحر مضطرب الحال ایدی — غوطه‌خور لجهٔ آمال ایدی
یاد ایدرکن سر و سودای زر — ویرمشیدی قلبنه خیلی کدر
وعده‌سنک نقضی گذار ایلدی — دشنهٔ غم جانینه کار ایلدی
وصفی بیان اولنمیدی ایکی مرد — شیخله چکمشدی گرم و سرد
انلر ایدی مجلسنک محرمی — شام و سحر هم‌قدح و همدمی
انلره بر شب دیدی ای همزبان — کار بزه عاقبت ایردی زیان زیان
بزم ایچون اولدی معاین دوکار — قنغیسنی ایده‌لم اختیار
بری نشست و بری شهد دگر — هر برینک اخری بیم و کدر

دورمده وارهیم سر وخوف جان کتمده ائتلاف زر وخانمان
سبزده سؤال ایلمه دیرک بر جواب بونده ندر رشتهٔ طریق صواب
دیدیلر ای شیخ دیار رسوخ بزه نه تدبیر اوله سندن فروخ
اول کاره کیم اولور پیشوا اخفا ایدر در نه اول دوا
باب حیلهده سکا اولمز نظیر سلسلهٔ مکر ینه عالم اسیر
بیم وخطر باکدن ترک مال ایلمه بو مشکلی بزدن سؤال
هر نه طریقه اولسن رهنما اولمز اول یولده یانکدن جدا
دیدی فرار ایتمده واردر نجات ایتمیه لم مالکه التفات
رأی سنه هر کیم ایده مالک فدا دیر عقلا قد ربح من نجا
گرچه که قاچمق کیشی یه عاردر لیک محلنده عجب کاردر
مالکی ایلیه لم انتخاب ویرمیه افکار دله اضطراب
اولکه اوله حملی گران وثقیل ترک ایده لم انی حقیر وجلیل
حملی خفیف اوله بهای گران آنی الوب ایلیه لم فوز جان
لیک بو کار اوزره گرک اهتمام کام دل اوزره اوله حاصل مرام
غافل ایکن خلق ایده لم ارتحال مشکل اولور وعده تمامنده حال
اولدی بو جا اوزره معین غر قالدی بو کیم سپیده اوله زر
کوندزین آلام زحام عوام کیجه مهمات سفرله قیام

بر طرف اولدی

بر طرف اولدی از خورد وخواب قید سوا اولدی عزیزه حجاب
قالمشیدی وعده یه انجق سه روز شیخ ایسه اشتغال ایله غافل هنوز
اولدی تدارکلری آماده هب قالدی بو انجق کله هنگام شب
خوابه واره دیدهٔ اغیار ویار ممکن اوله ظلمت شبده فرار
اولدیغی دم خاوره مغرب زمین کلدی مقامنه شب اربعین
یعنی کچوب وعدهٔ ایامی هب ایرشیدی آخرینه نصف شب
تحفه ترک ایلدیلر در بغل قصد فرار ایتمشیکن اول اجل
کیردی قپودن ایچرو برجوان غنچه دهن سیم ذقن مومیان
قامتی طوبی صاچی دام ملک لبلری کوثر رخ بدر فلک
خالی سویدای دل اهل حال نطقی شفا ساز درون زلال
مهر رخ شمع ایدر بی ضیا باقمغه کوز روینه ایلر حیا
داخل اولوب حجره یه ویردی سلام کوردوکی دم شیخ الحال ایتدی قیام
ایلدی قدامنه شیخک جلوس باینه یوز سوردی قیلوب چاپلوس
دیدی ایا پیر ره مستقیم کیم سوره یوز باینه قالمز سقیم
عالمه کارک هم لطف وعطا قیل بنی قید سوادن رها
بنده لکه بنده کی ایله قبول بنده بوله یم راه مراده وصول
جانله قیلدیم قپوکی اختیار ایله بنی بنده لرکدن شمار

داخل اولوبه حجره یه

اولمش ایکن مست شراب سخن — یاد ینه کلدی شه ایله بهر من
بیلدی اولور کذبلی سحردن عیان — دفعی ایله اولدی مقید همان
رفق ایله دیدی اکا ای مست ناز — اولدی روا هر نه که قیلدک نیاز
چونکه سنک کبی صنم صو بینه — بر قوزی البته کرک قیونه
مطلبکه نائل اولورسن قوزی — کلدی وقتی دخی فهم ایت سوزی
قیلدی غنیمت ایده اول شب سفر — ایتدی او دم چاک کریبان سحر
ظلمت شب کتدی کورندی نهار — بیلدی دکل کندو سینه بجی یار
دوشدی درونه قتی اضطراب — ایلدی بی نار وجودک کباب
صوردی تلاشیسنی شیخک جوان — دیدی بولی ایله بندن نهان
لطف خدا مشکلی آسان ایدر — درده دوا همت مردان ایدر
شیخ مقلد اولوب پرده باز — ایلدی اول سیم تنه کشف راز
سویلدی بر بر نه ایسه ماجرا — ایتمش ایدی قطع امید و رجا
او ایسه ایتمشیکن کشف حال — دیردی عجب وار می خلاص مجال
کوکش ایدیجک قلدی تبسم جوان — دیدی سنک عقلکه ایرشز بیان
سیر و سیاحتله کزن عالمی — وار می دین اوجیدنی ادمی
حکمه الم قیل طلب پادشاه — ایله بیهوده یره آه و واه
حکم خدادر بولان البت وجود — سحر ایله کرسه او جرته سود

کرچه جوان

کرچه جوان ایلدی چوق نصح و پند — اولمدی اما برسی سودمند
قلبنه دوشمشدی قتی بیم جان — کیرمز ایدی کوشنه پند جوان
ایر ایکن هر طرفینه نکاه — کلدی در حجره یه دستور شاه
اذن ایله کیردی ایچری اول همام — جمله یه تعظیم ایله ویردی سلام
دیدی یا قطب فلک آشیان — ایتدی دعا حضرت شاه جهان
مقدمکز ایتدی بو ساعت رجا — منتظر انده سبزه بای و کدا
اولدی کشاده چو در خانقاه — طشره چیقوب ایلدی هر سو نکاه
کوردی طورر بر فرس زر لجام — پیش و پسنده نیجه رومی غلام
دولتله شیخ اولنجه سوار — دوشدی اوکنه خادم شهریار
شیخک عصاسن کوتوروب اول آن — کتدی رکابنجه مثال نوکر
خارج بلده وار ایدی بر فضا — صحن ارم دینه محل و سزا
انده شهه وضع اولنوب بارکاه — چقدی شهنشاه ایله مهر و سپاه
قالمدی مصر ایچره رجال نسا — ایلدیلر جمله سی عزم فضا
هر برینه خیمه اوتوروب جای عام — طوتدی او صحرا لی ملون خیام
خیمه ده وضع ایلدیلر سریر — بالشی زرین و بساطی حریر
شوکتله تخته چیقوب شهریار — دوردیلر ارکان یمین و یسار
امر اولنوب کلدی ذوق اهل فن — ایلیه لر عرصه ده عرض فن

بساطی حریر

حاضر و آماده اولوب طبرگاه / منتظر اولمشدی همان شیخنه شاه
عسکر انبوه ایله شیخ صعید / ماهله انجم کبی اولدی پدید
بارگه شاهه اولنجه قریب / دیدی رکابنجه جوانه ادیب
اتدن اینوب مسکنت عرض ایتکله / ایتمیه کارنده سنی روسیاه
جبرئیله اینوب اتدن نزول / قیلدی سراپرده شاهه دخول
اولمدی قدرت ویره شاهه سلام / ایتدی شهنشاه انکا اکرام تام
دیدی ایا شیخ مبارک قدم / گلدی زمانی ایده سن دفع غم
آب کرامتله قیل ای خوش نهاد / آتشن افسونن مجوسی رماد
کرسی زرینه ایدنجه جلوس / ایتدی شهنشاه انکا چوق چاپلوس
ذکر مرور ایلین اول نوجوان / پایه رسیده طورردی همان
شیخنک الوب باشمغنی اول اجل / ایتمش ایدی جانی کبی در بغل
وسط خلایقده او جل باده کیش / یعنی حصو متله گلن قرق کیش
ایتمش ایدی هر بری سحرین تباه / اولمشیدی منتظر امر شاه
منتظر اولمشدی بو احواله ناس / دوشدی دل اخسرده خوف و هراس
غافلکه شیخ ایسه برگشته حال / مرده کبی بوغیدی نطقه مجال
عاقبت اول پادشه دادگر / خشمله راهبده قلدی نظر
دیدی ایا شرذمهٔ بی بها / عرض ایدیکز هر نه ایسه مدعا

بر بیسی اول

بر بیسی اول خوکلک رهبان / بر بر بنه قاقدی ایاسن همان
اولمشیدی سحر و فسونی تمام / دود صفت ایلدی میل غمام
بربری اردنجه شال غراب / جمله‌سی بدر اولدی قرین سحاب
مبنغ بلا کبی طوروب برهوا / ایتدی بری خلقه بو رمه نوا
دیدی ایا مرد و زن قاهره / مسئله گر اولدی بوکون ظاهره
بیزم ایله شمدی ندر کارکز / وارمی دخی شبهه و انکارکز
اولدی اسیر همه خاص و عام / باقدی درون شاهی بوبد کلام
گوردی بو حالاتی چو شیخ صعید / ایتدی حیاتندن او قطع امید
چقدی دهاننده او دم دود آه / جبرئیله ایتدی جوانه نگاه
یعنی دیمک ایستدی کیم ای پسر / تیر بلایه بنی ایتدک سپر
آدمی او جماز دیدک ای ناخلف / عمر گرانمایه‌می قیلدک تلف
باقدوغی دم شیخ جوانه همین / دیدیکه فرمانک ای قطب دین
گفتنی شیخک چیقار آواز بغل / ایلیه تا دفع گمانی و کسل
صالدی هوایه بنه کیم جره باز / ایکیسیده طوردی معلق براز
صکره او کفشین کرامت شعار / اولدی ایکی شاهین عنقا شکار
یا ایکی عقاب ایدی اژدر ربا / سرعتله ایلدی عزم هوا
چقدیکی دم فوقنه کافرلرک / یعنی او افسونکر و ساحرلرک

ایلدی بر میل رجوع زمین / شاد اوله تا زمرهٔ اهل یقین
نازل اولوب باشارینه زسما / صانکه ایکی صاعقهٔ جان ربا
اکسه لرینه ورق هر برین / ایلدیلر خاکه مذلت برین
کلدی اوکندن شیخین کرامت بو / سرعتله اول پسرک دستینی
خارق عادت بو ایشی ای همام / کوردی قمو شاه و کدا خاص و عام
سجدهٔ شکر ایتدی شه کامبین / وسوسه دن خاطری اولدی امین
اوستنه شیخک او شه کامکار / ایتدی نیجه در و جواهر نثار
لابه کنان ایلدی تقبیل ید / دیدی قبوک شاه و کدایه سند
خاکی رهن صدقله ایتدم پناه / بنده که قیل لطفله هر دم نکاه
شیخه ایسه عارض اولوب اوزکه حال / ایتمز ایدی فرق دنی و رجال
اولمشیدی بادهٔ جذبه ایله مست / ایتمشیدی ساغر عقلی شکست
سوردی یوزین پاینه پیر و جوان / هر کس اولوب عازم سوی مکان
امر اولنوب جملهٔ ارکان شاه / هر نه قدر وار ایسه میر و سپاه
عزتله شیخی سوار ایتدیلر / رخشی اوکنجه وزراکندیلر
سایر ارکان بلا ارتیاب / جمله پیاده یوریدی در رکاب
شیخ ایسه بو غلغله دن بیخبر / طوتمشیدی سخت رکابین پسر
چونکه در صومعه اولدی یقین / کلدی بریر کنز دیه اول خرده بین

اندن

اندن ایلنوب ویردی سپاهه کلام / جملهٔ الی اوپدی کلوب خاص و عام
کیردیکی دم حجره یه شیخ و جوان / سیلدی کور لطف شه لامکان
شیخک اوکینه اوتوروب اول کس / دیدی ایا مرتکب ... در بدر
ایلمدک حضرت حقدن حیا / صبح و مسا کذبله صاندک ربا
قطبک ایدوب کندیکه نامی لقب / ایلمدک شرم و حیا و ادب
اولمشیکن مظهر قهر اله / لطف و کرم ایلیوب اول پادشاه
عفوک ایدوب حضرت حقدن دعا / جاهلکسن ایتمده سهو و خطا
ایتدی سنی سحر و حیلدن سلیم / ساحره ایتدک غلبه چون کلیم
بونجه عطا لطف و کرم سکا هب / کمله تقلیدک اولوبدر سبب
کیم ایده بر قومه تشبه اکر / ملحق اولور انلره اول بوزه کیر
بنده سنه حضرت قطب زمان / دیدی بو دم اول ره حضره وان
قافله یه داخل اولوب فرق کیش / ایلدیلر شاه ایله دعوای کیش
مرد مقلدله او فرق قرطبیان / عاقبتی اوله کرک امتحان
وار یوری اول عاجزه امداد قل / راه خدایه ایا ارشاد قل
چونکه بنزه ایلدی تقلید تام / لازم اولوب بزده ایدوب اهتمام
اوله مبدل عرض جوهره / مفلس ایکن مالک اوله کوهره
بویله دیوب شیخی او بدر کمال / ایلدی بر نطقله آشفته حال

بویله نفس ایلدی چون قطب دین
کلدی زمانی اولسون اربعین

کاه مضیق اولدی کهی اولدی غرق
ایلدی ادراکنده جمع و فرق

فیض مقدسدن اولوب بهره یاب
پرتو اقدسدن ایدوب اکتساب

آینهٔ دلده که زنگ سوا
صیقل اسما ایله بولدی جلا

قلبنی روشن ایدیجک نور ذات
ایتدی تجلی اکا نور صفات

عاقبت اول مرد سعادت قرین
همت ایله اولدی سر اربعین

تمثیل

مملکت مصره بلا اشتباه
اولمشیدی مکر ایله فرعون شاه

سمت عدالتدن اولوب رو نما
ایلر ایدی خلقه کرم دائما

ایلمشدی تنبیه شوی زن و مرد
طبخ طعام ایلیه هیچ فرد

مطبخ فرعونه کلوب خاص و عام
اندن اله قدر کفایه طعام

مغتنم اولمشدی نسا و رجال
ایچدی بونک اوستنه چوق ماه و سال

اولمغله حالی شقاوت سرشت
ظاهر اولوب دمبدم افعال زشت

کافر نعمت اولوب اول بدکمان
بحثنی ادین ایلدی اول خوبیان

بنده ایکن غره اولوب دولته
باشلدی دعوای الوهیته

حددن تجاوز ایدیجک شرتی
اولدی شقاوت سبب نکبتی

ایلدی فرمان اوشه لاینام
حضرت موسایه علیه السلام

دعوت ایده رفقله اول کافری
تا ایده اول کفر و شقاوتدن بری

دعوت فرعونی کلیم اللهی
دقت ایله ایتدی نیجه سال و ماه

کفر و ضلال ایچره قالوب اول غبی
اولمدی مسموعی کلام نبی

وار ایدی بر مسخره از قبطیان
مسخره و تقلید ایدی کار همان

داخل ایدی بزمنه فرعونک اول
بولمشیدی رتبهٔ قرب و وصول

یانینه فرعونک اگر اول رجیم
سویلر ایدی کلی مثال کلیم

ایتمش ایسه اول شه تقلید تام
اول ایسه عرض ایلر ایدی صبح و شام

حضرت موسایه بری همچنان
لافنی فرعونک ایدردی بیان

کبر و غرور و عجب ایله هر کارینی
هیکل بدهیئت مرداری

کار همه اولسکی تقلید ایدی
قبطی کبی بوده مقلد ایدی

عاقبتی نولدی بو کارک ایشت
عاقل ایسک اکا کوره بر ایشت

سینه عقل اولسه روا چاک چاک
سعی ایدر ادمی بی شک هلاک

اول ایکی مرد ایرشوب وقت فوت
عرض جمال ایلدی آثار موت

هر برینه صوندی اجل جامنی
دکله نیه ایردی سر انجامنی

اولکه مقلد ایدی هر صبح و شام
حضرت موسالی علیه السلام

حضرت سلطان جهان آفرین
ایتدی انک جاینی خلد برین

عکسنی ظاهر ایتدی اول بر مرد
قالدی جحیم ایچره غم و درد ده

کیم بیورر حضرت ملای روم / کاشف اسرار دیار علوم
خفته دل و بی ادب ولنگ و لوک / ایلره حضرت حقه سلوک
سنده اگر یوغیسه صدق و صلاح / انلره تقلید ایده رک بول فلاح
ایله بو تمثیلی در گوش جان / گورمیسن عاقبتنده زیان
ایلکه تقلید ایده گورای همام / عارفه بو نکته یتر والسلام

مناجات

ای شه داننده بذات الصدور / حافظ کل مالک صف طیور
حی و احد حافظ موت و حیات / فرد و صمد رزق دِه کاینات
جاعل سمع و بصر و انس و جان / کافل ارزاق شه لا مکان
محض عدمدن بزه ویردک وجود / ایتمک ایچون ذاتکه هر دم سجود
برلگکی بیلمک ایچون ای غنی / انس و پری اولدی مباح منی
گوهر ایمانی عطا ایلدک / حلیهٔ اسلامی قبا ایلدک
ایلدک ارسال کتاب و رسول / قوللغنی قوللرک ایتدک قبول
قوللرینه ایلدک انعام عام / هر کسه رزق ایرشور صبح و شام
نعمتکک غرق نیجه آج اولور / سکا قول اولان کیمه محتاج اولور
ایتدی خطا لیک بو عبد دنی / خلق قیاس ایلدی اول اغنی
هر قبودن ایتمکلا نان طلب / دوکمده یم یوز صوینی روز و شب

نابی اولوب

نابی اولوب مست می حرص و آز / قوللرینه ایتمده هر دم نیاز
گرسته چشمانه مذلتله آه / غیر یلرک دستنه ایلر نگاه
گرچه عبادنده کسل ناکدر / برلگکی بلمده چالاکدر
مذهب نعمانه ایدوب اقتدا / ایلدی تقلید علمایه شها
یازدی ائمه بو کلامی صریح / شبهه سز ایمانی مقلدلرک صحیح
دوستلرینه کیمکه مقلد اوله / کاری یالمه انلره تقلید اوله
ایتدک آنی لطفله ای مستعان / لایق گلجایی ریاض جنان
ایله او لطفی بزه ای کریم / اولمیلم داخل نار جحیم
ایله بو تقلیدیمزی یا معین / واصل گر منزل بزم یقین
طاعتمز قبل کرمکدن قبول / ایله بزی همدم چار رسول

خاتمه

حمد لله بو کتاب غرا / تحفهٔ بی بدل و بی همتا
حضرت حقدن عنایت اولدی / فیض توفیقله غایت بولدی
بی بدل بر صنم رعنادر / حسن خلقتده جهان شیدادر
گیمدی گرچه لباس تازه / یاتمسه غنج و دلال و نازه
ایلمه عرض جمال ساده / مست ایدر اهل دلی بی باده
لیک بیگانه یه اول سرو سهی / ایلمز عرض جمال اوله رهی

نیک و بد هرنه ایسه نوک قلم
صفحات ورقه ایتدی رقم
صدق دلدن ایدوب نظم لآل
ایتمدم غیری کبی جر و سؤال
زادهٔ طبع درر بار صدر
کندی پروردهٔ افکار صدر
ایلرم عرض و تمنّا و رجا
بو جریده‌ده اولان سهو و خطا
اولیجق اهل کماله ظاهر
اوله‌لر لطف و کرمله ساتر
وزن و املاده اولان نقصانی
ستر ایدوب ذیل کرمله آنی
خلق حق ایله تخلق ایده‌لر
ره اسلاف کرامه کیده‌لر
حاصلی تحفهٔ بزم عرفا
اوله‌ده نه قدر کچه مزدا
طرف حسننه کراوله نظر
کورن البتّه آکا میل ایدر
یاری یوق کمه یه مهمه صدر
اهل عرفانه عجب محرم صدر
عزم گلشن ایدن اخوانه جلیس
صحبت خاص ایدنه یار و انیس
بکزر اول مرشده بو تحفهٔ یاران
خلقی ارشاد ایده بی نطق و زبان
هر حکایه‌سی کنه اولسه نظر
ایلنه ظاهر اولور بهجه عبر
در تمثیلنی عقل جالاک
ایتسه او بزهٔ گوشی ادراک
آجله گلشن دلده هر بار
غنچهٔ وحدت و ورد بهار
نایبا حاصلی تحفه کی بی شک
ذوق تحقیق و جی زنده ملک
دیدی تاریخ ایچون اخوان صفا
نعجب تحفهٔ دلکش حقّا

سنه ١١٦٦

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي خلق آدم على صورته وصلوته وسلامه على سيدنا
محمد الذي ظهر بحقيقته وعلى آله وصحبه خزنة علومه وسالكي طريقه
وشريعته وبعد فهذه رسالة في حقيقة الانسان وما ركبه
الله تعالى منه وجب حفظها للازكيا لكثرة فوائدها وهي من مواهب
الحق عز وجل تعبت في تأليفها مدة عمره عوام الكولي بعد
ان اثبت معجزات الانبياء عليهم السلام وكرامات الاولياء
بدليل عقلي لاجل الزام الخصماء وهذا لا يتيسر الا بعد معرفة خواص
الانسان ومعرفة حقيقته وما هو مركب من ثلثة اشياء
منه والله هو الهادي لا اله الا هو اعلم ان الانسان مركب من ثلثة
اشيا من جسم كثيف وجسم لطيف وروح وان شئت
زيادة ايضاح فاعلم ان جسمك الكثيف هو الجسم الراقد في الفراش
حالة النوم وجسم اللطيف هو الجسم اللطيف الذي يسير
في النوم والروح هو الرابط بين الجسم اللطيف والكثيف
وهو الاستعداد المودع في الجسم لحلول الجسم اللطيف فيه
الانتباه في النوم فاذا فقد الجسم الكثيف بطريان الآفات

منه الامراض وغيرها ذهب ذلك الاستعداد المودع فيه المسمى
بالروح وحصل الموت بافتراق الجسمين الى يوم القيمة وفي افتراقهما
بحث ستقف عليه ثم اعلم ان الفنا للجسم الكثيف دون
اللطيف والروح فان قلت هل الفنا على الجسم الكثيف
دونها عام في جميع الاجسام من الكفار والمؤمنين والاوليا وغيرهم
ام لا قلت نعم عام في جميعها الا ما استثناه الشارع من اجسام الانبيا
والشهداء وبعض الاوليا فان قلت هل عدم فناء الجسم اللطيف
والروح عام ايضا قلت نعم عام فان قلت ما الدليل على بقائهما
قلت اما الكفار فما ورد في الصحيح ان النبي عليه السلام مر على
قليب بدر مخاطب اموات الكفار بقوله عم اني وجدت ما
وعدني ربي حقا فهل وجدتم ما وعدكم ربكم حقا فقيل للنبي
عليه السلام اتخاطب عظاما هرمت فقال عم والذي
بعثني بالحق نبيا انهم لاسمع لما اقول منكم واما المؤمنون فثبت
ايضا انه عليه السلام خاطبهم وسلم عليهم وثبت ايضا في
الحديث الصحيح النبوي علم الميت بمن يزوره في قبره وفي
البخاري ان الصحابة جلس على قبر ولم يعلم انه قبر فسمع قراءة
الميت صورة الملك من داخل القبر وبالجملة مما ذكرناه عدم فناء

الاجسام

الاجسام اللطيفة والارواح وعلم الاموات جميعا بزوارهم
وسماعهم اقوالهم ومخاطباتهم بل تميز بقوة العلم والسماع
عن الاحيا صحيح ثابت بحيث تخفى على منكره الكفر وناهيك
دليلا على ما قلنا قوله تعالى عز وجل ولا تحسبن الذين قتلوا
في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون والاحاديث
التي سبقت وما ورد في بحث الصحيح فان قلت اذا كان اموات
المؤمنين والكفار متساويين في هذا الامر فما الفرق بين اموات
المؤمنين وهؤلاء قلت كما ان عالم الشهادة الذي
هو عالم الدنيا فيه المسجون والمطلق والمنعم والمعذب وذو
المناصب الرفيع والارذيل والجبان والمراذل كذلك عالم البر
زخ فالمؤمنون والاولياء والانبياء يعلمون بالزوار ويسمعون
كلامهم من مقاماتهم الجليلة وهم منعمون بانواع النعم على قدر مراتبهم
واما الكفار والعصاة فانهم يسمعون من مقاماتهم السافلة
النجسة السيئة وهم معذبون بانواع العذاب على قدر مراتبهم
فان قلت فاين مقر هذه الارواح له الاستعداد والمودع
اجسام اللطيفة والارواح فاعلم انا سمعنا في هذه في الاجسام
الكثيفة بقبول الاجسام اللطيفة وحلولها فيها وحالكون

تاریخ وهبی افندی
هر مصرعی بر تاریخدر

وزران جهانك ابروی معد لتجویی ١١٤٥
وکیل سلطنت صدر جمیل سایهٔ مولا ١١٤٥

بنان دستی عنیله ایدوب لوله مقصده ١١٤٥
عطاشی بحر و برده ما جودی ایلدی اروا ١١٤٥

بو احیا ایلدی ساقئ اب کوثر کرد نا من ١١٤٥
علی پاشا یوزی صوینه کل اب حیات ایچ ما ١١٤٥

جهانه عدلی ساری اب جودی ایا ١١٤٥
او صدر اکرمی مولا معمر ایده نوح ١١٤٥

جا اوله جشمه مصدر عندن دریا تاریخ ١١٤٥
قلمله سن مرحوم فرزندکی اسکه بی جاها ١١٤٥

محمد مصطفی روحنه بوب اب حیات اقدی یا ١١٤٥
نه دلجو چشمه یاپدی فی سبیل الله علی پا ١١٤٥

چورلی وزیر علی پاشا محمیهٔ استانبولده
بنا ایلدیکی مدرسه نك تاریخیدر

دستور کرم پرور صدر اصفت کستر
سردار ظفر یاور یعنی علی پاشا

اول اصف دریا دل خیراته اولوب مائل
قویدی بو جهان ایچره نیجه اثر والا

بو صدقهٔ زیبا بنیادهٔ قلوب همت
اخلاصله سعی ایتدی یاپدردی کوزل احقا

هنکام ختامنده بر کامل دریا دل
تاریخی ایچون کورمش بر واقعهٔ غرا

ابن عم پیغمبر یعنی علی حیدر
ایتمش اوله رؤیاده بو قولی اکا انها

کیم غایته ارکده بو مدرسهٔ عالی
تاریخنی انسونز بو مصرعله انشا

زیرا عددی انك بو ساله موافقدر
واقعده کوزل دوشدی بیکباره و مستثنا

کویا که کرامتدر دری اکا بو تاریخ
من علمنی حرفا قد صیرنی عبدا

١١٤٠

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3645
Eski Kayıt No:

کفتهٔ مدحی کسمعیل پاشا

دوران زمان کبر کرد
دو خلعت عطا کرد انع تیغ ان کیدرر

عون عقلم کرم ده کسیم اتبع اهل ایمان کیدرر
عارف اولدیکسیم جهانده اهل ایمان کیدرر

داما خیر ندیم کسیم فاسقان بی خرد
دینه مستغرق ارونجه دلبر اوغلان کیدرر

حافظ الله اول طبعیندن کندی مالنی
حرف ایدر ناحق یره نا اهل و نادان کیدرر

بارك الله مشرب پاك وزیر بی نظیر
شیخ و درویش و غریب و اهل قرآن کیدرر

اصف اسمعیل پاشا کیم بهار دولتی
کلشن عالمده هب برك و عریان کیدرر

عقلی کامل لطفی شامل در وجود عالمه
حرف ایدیجه مالنی ارباب عرفان کیدرر

دولت و اقبال الله بر رتبه اولمش نامدار
کاه کاهی میر سنجاق میر میران کیدرر

عادل خاتم کرم دستور ممدوح الشیم
بحر جودی جوشه کلدکجه مسلمان کیدرر

بن ایکی شاهدله اثبات ایلرم احسانی
مدحی به صیف و شتاده ایکی قفتان کیدرر

صائب
غم چون افتاد صادق نیست باك از نقد راه
اشتیاق نعم وصل شکر مور را بر میدهد

١٠٦٠
٦٠
٨
١٥٥
٣٢٩

تاریخ بیت قاسم افندی

کاتبان امور دولتدن
مالک عرفانه مالک و صاحب

نادری یعنی کاتب وزرا
حسن خط ایله جمله یه غالب

لطف مولا ایله او ذات شریف
اولدی بر نو مقام ایچون راغب

یاپدی بر نو سرای بی همتا
مثل و ماندی نادر و غائب

طرز زیباسنه ستایشلر
شعرای زمانه یه واجب

اولدی تاریخه لایق ای مدحی
بیت قاسم افندی کاتب

١١٨٢

ابراهیم

[illegible]
گرای خاطر ازو [illegible]

چو خواهی بدشمن کنی بد دعا
کفایت بود نص تبت یدا
بخوان باخلاص صبح و مسا
[illegible]

[illegible]
اول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
حسن [illegible]